



### Odlok "Amerikancev za demokratično akcijo"

Člani organizacije svare pred izdatnejšo pomočjo Indokini, dokler ne bo tamkaj zbrisan madež kolonializma.

CHICAGO. — Organizacija Americans for Democratic Action je v nedeljo izjavila, da večja vojaška pomoč Indokini in Francozom ne bi samo pomenila velikega tveganja ali rizika, temveč bi se lahko izkazala tudi kot neučinkovita.

V resoluciji, ki jo je sprejela omenjena organizacija na svoji sedmi letni konvenciji, je vsebovan poziv oz. priporočilo, da se celotno vprašanje Indokine predloži Združenim narodom, ako se ne bo na predstoječi ženevski konferenci doseglo nobene rešitve in pobotanja.

"Padec Indokine pod komunistično oblast bi bil porazen ne samo za ljudstva ondotnih držav pač pa za ves svobodni svet", je rečeno v tej resoluciji.

Doslej je bila stvar protikomunizma zelo oslabljena po žigu in madežu kolonializma. — Dokler ne bo madež kolonializma odstranjen, bi zvišana ameriška pomoč Indokini in Francozom pomenila ne samo ogromno tveganje, temveč postane lahko tudi neučinkovita.

Vsaka povečana vojaška pomoč mora biti dana pod pokroviteljstvom Združenih narodov," je rečeno v resoluciji.

V drugi sprejeti resoluciji pa A. D. A. pozdravlja vedno večje število Amerikancev, ki obsojajo McCarthyjeve preiskovalne metode in taktike.

### Ameriški general je odpotoval v Indokino

HONOLULU. — V ponedeljek je odpotoval z letalom v Indokino general John W. O'Daniel, ki bo prevzel tam položaj načelnika ameriške vojaške svetovne komisije.

Tehnično bo njegova naloga obstajala v tem, da bo pošiljal ameriško opremo tja, kjer bo najbolj potrebna in kjer bo največ koristila, in v pouku ter vežbanju Francozov kakor tudi vojakov - domačinov v pravilni uporabi te opreme. Diplomatično porabi te opreme. Diplomatično pa bo naglašal tam važnost, da se ohrani Indokina izven komunistične oblasti.

### Trije iz ene družine ubiti v nesreči

CINCINNATI, O. — Dne 12. aprila so bile tri osebe iz ene rodbine ubite, tri druge pa ranjene v silni koliziji njihovih avtomobilov v bližini Florence, Ky. Mrtvi so Mrs. Roy Ritchie in njena mala otroka.

### Skladišča pogorela

SINGAPORE. — V enem največjih ognjev, ki so kdaj divjali na tukajšnji vodni fronti, so bila uničena tri z raznim blagom natrpana skladišča.



### Vremenski prerok pravi:

Danes sončno in toplo. Ponoči oblačno in ne premrzlo.

## DIEN BIEN PHU — MODERNE TERMOPILE

Walter Bedell Smith primerja trdnjavo Termopilam, njene brambovce pa Grkom pod voditeljem Leonidom.

WASHINGTON. — Državni podtajnik Walter Bedell Smith je izjavil, da bo dana francoskim in domačim brambovcem "modernih Termopil" v Indokini vsa možna pomoč.

Dejal je, da gre v Indokini za "človeško svobodo ljuds. množic" ter pripomnil, da bi komunistična zmaga v Indokini ogrozila vso Azijo, Filipine, Avstralijo, Novo Zelandijo, Malajo in Japonsko z vsemi milijoni njih ljudstev in velikih naravnih virov.

Smith ni ničesar dejal o možnosti odpreme ameriških čet v Indokino.

Medtem pa je George Meany, predsednik Ameriške delavske federacije (AFL) pozval Eisenhowerjevo administracijo, naj zahteva od Francije popolno neodvisnost Indokine, in to pred ženevsko konferenco. Mnogi vplivni zvezni kongresniki podpirajo to Meanyjevo stališče.

Ko je Smith imenoval trdnjavo Dien Bien Phu "moderne Termopile," je imel v mislih ozko sotesko, katero je branilo leta 480 pr. Kr. 300 junaških Grkov pod špartanskim vodjo Leonidom pred tisoči napadajočih Perzijcev. V tej junaški obrambi so bili pobiti vsi brambovi do zadnjega moža, z Leonidom vred.

HANOI, Indokina. — Včeraj so brambovi trdnjave Dien Bien Phu, ki se borijo pod parolo — vzdržati ali pasti! — zopet odbili človeškemu morju sličnega napada vietminških komunistov.

Trdnjavo so napadle rdeče udarniške čete, toda francoski in domači brambovi so jih po štiriurnem boju in krvavem kljanju z bajonetami in noži vrgli nazaj.

### Izjava AFL proti priznanju Kitajske

NEW YORK. — George Meany, predsednik Ameriške del. federacije (AFL), je v soboto nujno svaril proti priznanju Rdeče Kitajske ali njenem pristupu v Združene narode.

Meaney je govoril na konvenciji ustanove League for Industrial Democracy, kjer je dejal, da bi morali Združeni narodi organizirati in nadzorovati svobodne volitve tam (v Kitajski).

Dalje je napadel koncept o trgovini med Vzhodom in Zahodom, rekoč, da ne bi smela nobena država pod plaščem trgovanja "hraniti in opremljati totalitarnega sovražnika, ki se pripravlja na boj proti nam in bi nas že jutri uničil, če bi bilo to v njegovi moči."

Pred njegovim govorom sta bila on, Meaney, in oregonski senator Morse odlikovana za nju junaški boj za demokracijo.

### Velika tatvina kave

ROCHESTER, N. Y. — V tukajšnje skladišče, ki je last Modern Banana Co., so vlomili tatovi ter odpeljali dva tovorna avtomobila kave — 24,000 funtov — ki je bila vredna po cenah na debelo, \$26,540.

### Komunistična moč v zapadni Evropi vidno pojema

Število ljudskih volilnih glasov kakor tudi število članstva komunističnih strank se je zelo znižalo.

WASHINGTON. — Informacijska agencija Združenih držav naznanja, da komunistične partije v večini zapadnoevropskih držav že zadnjih osem let izgubljajo tla pod seboj.

V Veliki Britaniji so izgubili komunisti v parlamentu vse seže.

V Danski so izgubili komunisti od leta 1945 — 60 odstotkov ljudskih glasov.

V Norveški je članstvo komunistične partije izza konca 2. svetovne vojne padlo od 40,000 na 7,000.

Celo v Italiji in Franciji, ki sta komunistični trdnjavi zapadne Evrope, je njihova moč znatno padla. Francoska komunistična partija je izgubila od leta 1946 — 50 odstotkov svojega članstva. Skupna volilna moč italijanskih komunistov in Nenijskih socialistov pa je v preteklih sedmih letih padla za 5 odstotkov.

### Slovenska pisarna 6116 Glass Ave., Cleveland, O. Telefon: EX 1-9717

MISIJONARJA ni več med nami, lahko pa slišite njegovo petje in njegov govor, če naročite v Slovenski pisarni gramofonske plošče, ki jih je p. Odilansko leto pripravil za 100-letnico škofa Barage. V albumu je zbirka velikonočnih in božičnih plošč. Čisti dobiček je za Baragovo zvezo. Pridite osebno po plošče ali pišite na Slovenska pisarna, 6116 Glass Ave., Cleveland 3, O.

### Dvoglavo dete zdravo

INDIANAPOLIS. — Dvoglavo dete, ki se je nahajalo več tednov v tukajšnji bolnišnici, ker je zbolelo za pljučnico, je sedaj popolnoma okrevalo in ga starši lahko vzamejo kadar koli iz bolnišnice.

Roditelja tega štiri meseca starega dvoglavca deteta sta zakonca Mr. in Mrs. Cecil Hartley iz Petrsburga, Ind.

## Dullesova prizadevanja v Evropi

### Deset milijonov beguncev in razseljenecv v Zapadni Nemčiji

Večina teh je bila po vojni nreseljena, ostali pa so pribežali tja pozneje.

BONN, Nemčija. — Vlada Zapadne Nemčije je naznanila, da je doseglo število ljudi, ki so bili izgnani ali pa so prostovoljno pribežali v Zapadno Nemčijo — deset milijonov. Iz tozadevnega pregleda je razvidno, da je bilo 8,296,000 ljudi izgnanih iz svojih domov tekom množičnega preseljevanja po vojni, — 1,948,800 pa jih je pribežalo v zapadno Nemčijo.

Iz razčlenjenega poročila sledi, da je bilo od teh 2,053,000 ljudi iz Slezijske, 1,900,000 Nemcev iz Češkoslovaške, 473,000 iz južnovzhodne Evrope, 407,000 iz Poljske in 1,300,000 iz Vzhodne Prusije.

### Novi grobovi

John Smolic. Umrli je John Smolic, — 373 Columbus Rd., Bedford, O. Preje je živel na 71. cesti. Star je bil 82 let in doma iz Novoga mesta. Leži v Eversold pogrebni zavodu, 40 Tarbell Ave., Bedford, O. Pogreb bo v sredo ob desetih v cerkev Marije Brezmadežnega Spočetja v Bedfordu in od tam na pokopališče.

Anna Podborek. Po kratki boleznii je zadeta od srčne kapi preminula v Charity bolnišnici Anna Podborek poprej Oblak, rojena Zarnik, stara 71 let, stanujoča na 1236 E. 61. St. Tukaj zapušča hčer Katherine Dissauer ter vnuka Geraldina. Rojena je bila v Ljubljani, kjer zapušča brata Janeza in sestro Frances ter več sorodnikov. Tukaj je bivala 44 let in je bila članica dr. Carniola Hive št. 493 TM in dr. Bleško jezero št. 27 SDZ. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8:15 uri iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida ob 9:00 uri in nato na Calvary pokopališče v družinsko grobnico.



V ZAKLON — Francoska vojaka hitita v zaklon, ko so komunisti, ki oblegajo Dienbienphu v Indokini, začeli utrdbo obstreljevati.

### Državni tajnik Dulles bo skušal pregovoriti državni-ke Vel. Britanije in Francije za takojšnjo združeno akcijo v Indokini. — Delavski poslanci že protestirajo proti njegovim prizadevanjem. — Ko bo opravil v Londonu, odpotuje v Francijo

LONDON. — Državni tajnik Dulles je prispel v nedeljo z letalom v London, kjer bo skušal pridobiti Angleže za ameriški program skupne akcije, da se prepreči komunistično zavajevanje Indokine.

Casnikarjem na letališču je dejal, da grozi vsem zapadnim zaveznikom nevarnost v Indokini ter pripomnil, da mora govoriti z angleškimi državniki v "veliki zaupnosti." Britanski zunanji minister Eden, ki je stal ob njegovi strani, je dejal:

"Prepričan sem, da bo delo, ki ga moramo skupno opraviti, v korist ne samo našim deželam, temveč tudi sporazumu in miru vsega sveta."

### Nikakega znamenja nesporazuma

Državnika nista dala z ničemer razumeti, da je morda kak nesporazum med Washingtonom ter njegovimi in angleškimi zavezniki radi Dullesovega predloga o takojšnjem svarilu Rdeči Kitajski, naj drži roke proč od Indokine.

Toda London in Pariz sta odločena prigovarjati Dullesu, da odloži vsako tozadevno potezo na čas po ženevski konferenci, ki se bo pričela 26. aprila. Angleži in Francozi bi namreč radi najprej "potipali" na ženevski konferenci sovjetskega in kitajskega zunanjega ministra, da ugotovijo, če sta pripravljena na pogajanja za poravnavo v Indokini.

Dulles se zavzema za takojšnjo tozadevno izjavo, tako da se bo Zapad na ženevski konferenci lahko pogajal s "položaja moči". Nekaj ur po Dullesovem prihodu v Lndon, so pričeli voditelji delavske stranke s kampanjo, da hočejo "Združene države potisniti Anglijo v indokitajsko vojno."

### "Blaznost"

John Strachey, vojni minister v bivšem delavskem kabinetu, je dejal na nekem delavskem shodu, da se mora Churchillova vlada upreti vsakemu Dullesovemu prizadevanju, "da bi se tudi en sam angleški vojak ali top uporabil v Indokini."

"Če bi se mi zedinili z Ameriko za napad na kitajsko celino, bi to pomenilo, da smo naravnost blazni," je rekel Strachey. "To bi bila najbližja pot v tretjo svetovno vojno, tretja svetovna vojna pa bi pomenila uničenje britanskega naroda."

Na nekem drugem delavskem shodu pa je Jennie Lee, članica parlamenta, rekla: "Ako so kje Amerikanci, ki pričakujejo, da bodo vrgli hidrogensko bombo na Kitajsko ali Indokino, jim ni več upati za nadaljnje prijateljstvo in sodelovanje od strani angleškega ljudstva."

V nedeljo zvečer je Dulles že prišel s svojimi prizadevanji, da pridobi Angleže za podporo takojšnji združeni akciji. Pri večerji na domu ameriškega ambasadorja Aldricha je tozadevno govoril z angleškim zunanjim ministrom Edenom.

S svojimi formalnimi razgovori s Churchillom in Edenom je pričel državni tajnik včeraj. Danes pa bo odpotoval z letalom v Pariz, kjer bo zadnja postaja njegovega petdnevnega potova-

nja in prizadevanja, da združi zaveznike pred začetkom ženevske konference.

PARIZ. — Francoski kabinet, ki je sam razdvojen, gleda z nezadovoljstvom pričakovani obisk ameriškega državnega tajnika Dullesa.

Francozi žele samo eno stvar, ki naj se jo doseže na predstoječi ženevski konferenci: konec vojne v Indokini, tudi če bi ta konec ne bil natančno tak, kakršnega si žele Amerikanci.

Ta vojna je v Franciji tako zelo nepopularna, da si je težko predstavljati kabinetsko kombinacijo, ki bi preživela na ženevski konferenci odlok, da se nadaljuje z vojno v Indokini.

### Višja zavarovalnina proti brezposelnosti v državi Michigan

Maksimalna doba podpore v času brezposelnosti bo podaljšana od 20 do 26 tednov.

LANSING, Mich. — Michiganska zakonodaja je sprejela in poslala gvernerju v podpis zakonski predlog, na čigar osnovi bo zvišana zavarovalnina zoper brezposelnost.

Obe zbornici zakonodaje sta se po dolgem debatiranju in pogajanju zedinili za sledečo formulo brezposelnostne zavarovalnine:

MAKSIMALNA izplačila \$30 tedensko za samske delavce, ki zaslužijo \$75.51 ali več tedensko.

MAKSIMALNA izplačila brezposelnim delavcem s štirimi otroci — \$42 tedensko. Doslej so taki prejeli \$35.

ISTA dvo - dolarska podpora samskim možem z odvisnimi ljudmi, kot jo zdaj dobivajo oženjeni možje za odvisne otroke (po \$2 za vsakega).

MAKSIMALNA doba podpore bo podaljšana od 20 na 26 tednov.

### Justični tajnik nasproten prepovedi komunistične partije

WASHINGTON. — Justični tajnik Herbert Brownell nasprotuje zakonskemu predlogu, da bi se prepovedal obstoj komunistične partije in da bi se proglasilo včlanjenje vanjo za zločin.

Odboru za pravosodje v zakonodaji je izjavil, da je dvomljivo, da bi bila taka prepoved ustavna, sicer bi pa tudi, če uveljavljena, pognala komuniste pod zemljo, s čemer bi bilo znatno otežkočeno delo FBI.

LONDON. — V izraelsko-jordanskem sporu se je Sovjetska zveza postavila ob stran Arabcev.

WASHINGTON. — Administracija je odslovila oziroma sprejela ostavko Guy T. O. Hollyday-a, komisijonarja Federal Housing Administracije, kjer so prišli na sled velikim sleparijam in raznim drugim neurednostim.

### Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Nadaljevalni tečaji iz angleščine—

Western Reserve University namerava ta mesec začeti dva tečaja iz angleščine. Tečaj, ki bo vsako sredo zvečer od 7. do 8:15, bo namenjen v prvi vrsti povečanju znanja angleških besedi in izrazov, drugi, ki bo vsak ponedeljek zvečer od 7. do 8:15 pa je nadaljevanje prvega. Oba tečaja se bosta začela 19. aprila v Beaumont Hall, Abington Rd. Vpisnina \$10. Za nadaljna obvestila se javite na Cleveland College, 2107 Adelbert Rd. ali pokličite CE 1-7700, Ext. 611.

Seja— Podružnica št. 15 Slov. ženske zveze ima v sredo zvečer ob osmih sejo v navadnih prostorih.

Voščila z Japonske— Miha Vrenko, Corp. U. S Army, ki se nahaja na Japonskem v vojaški službi, pošilja vsem prijateljem in znancem pozdrave in velikonočna voščila.

Na dopustu— Iz Fort Knox, Ky., je prišel na desetdnevni dopust pvt. Frank E. Turek, sin Mr. in Mrs. Frank A. Turek, 19170 Monterey Ave. Oče Frank A. Turek je urednik Glasa SDZ, preje pa je bil dolgo časa uslužben kot pomožni urednik Ameriške Domovine. — Soldatu Franku želimo, da bi se dobro imel v krogu svojih staršev in prijateljev!

Zopet doma— First Ltd. Anthony Stanic, sin Mr. in Mrs. Anton Stanic, 1225 Norwood Rd., je bil častno odpuščen iz službe Strica Sama in bo zdaj stalno doma.

Rojenice— Jerneju in Minka Slak, 5404 Stanard Ave., se je rodila pred nekaj dnevi druga punčka. Čestitamo!

Zahvala "Korotanu"— Slovenska šola pri sv. Vidu je prejela od pevskega društva "Korotan" velikodušni dar \$75. Globoko hvaležni izrekamo "Korotanu" pristrčno zahvalo.

### NAJNOVEJŠE VESTI

NEW YORK. — Znanstvenik dr. J. Robert Oppenheimer pod čigar vodstvom in nadzorstvom je bila izdelana prva ameriška atomska bomba, je bil iz varnostnih vzrokov odslovljen in razrešen svoje-ga položaja. Odslovila ga je komisija za atomsko energijo, katere svetovalec je bil (Dr. Oppenheimer je bil tudi glavni znanstvenik, ki je zavlačeval razvoj in izdelavo prve hidrogenske bombe, o čemer smo poročali včeraj v daljšem članku na prvi strani našega lista.)

LONDON. — Velika Britanija je zavrnila Dullesovi predlog o takojšnjem svarilu Rdeče Kitajske proti njeni nadaljni intervenciji v indokitajski vojni. Toda ameriški državni tajnik in angleški zunanji minister Eden sta se sporazumela v principu za ta "pacični pakt" za južnovzhodno Azijo, ako se bodo prizadevanja Zapada na ženevski konferenci izjalovila.

SAIGON, Indokina. — Bau Loc, premier Viet Nama, je izjavil, da je pod orožjem 550,000 Vietnamcev, ki pomagajo Francozom v njihovem boju proti komunistom.

# AMERIŠKA DOMOVINA

1117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

## NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

## SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 72 Tues., April 13, 1954

## Tito se pritožuje, da ga spodkopavata Vzhod in Zahod

Koncem marca je zasedal v Beogradu glavni odbor Zveze komunistov Jugoslavije. To je bilo prvo zasedanje po znanem januarskem zborovanju, ko so vrgli Milovana Djilasa. Zasedanja se je udeležil poleg drugih partijskih velikanih tudi sam Josip Broz — Tito.

Na večer pred zasedanjem je nekdo raznesel med zastopnike tujega tiska poseben letak, ki je napadal Titovo diktaturo in napovedoval nastop nove Socialistične stranke, ki se bo borila proti Titu za vzpostavitev demokratičnih svobod v Jugoslaviji. Letak je vedel povedati, da se je prvo zasedanje vodstva nove stranke vršilo pred nekaj dnevi, ter da se ga je udeležilo 18 zastopnikov iz štirih federalnih enot. Delegati tega kongresa in voditelji nove Socialistične stranke naj bi bili po vesti omenjenega letaka v veliki večini člani Zveze komunistov.

Tuje časopisje je o tem letaku in o novi stranki, pisalo na dolgo in široko ter ugibalo vse mogoče. Večina zastopnikov tujega tiska — le ti so letak dobili — je spravljalva ustanovitve nove stranke v zvezo z Djilasom in njegovimi somišljeniki. Cilji, ki jih letak navaja kot cilje nove politične organizacije, so na prvi pogled precej sorodni mislim, ki jih je oznanjal Djilas.

Stranka naj bi se borila za socializem in proti diktaturi sedanje Titove klike, ohranila naj bi "pridobitve osvobodilne vojne", skušala bo narodu priboriti svobodo, ki jo sedaj ne uživa, trudila se bo za dvig življenjske ravni prebivalstva Jugoslavije, ki je sedaj najnižji v vsej Evropi, vzpostavila bo zveze z vsemi delavskimi in socialističnimi strankami v svetu.

Titov zastopnik se je na prvo vprašanje tujih časnikarjev, kaj misli o letaku in ljudeh, ki so ga napisali, samo nasmajal. Naslednji dan pa je beograjska vlada obdoločila nekoga tujega zastopnika, da je letak sestavil in raznesel. To naj bi dokazoval slog in jezik letaka, ki dasi gladek, kaže, da ga je pisal človek, ki mu je sedanji srbski jezik nekam tuj. Nekateri izrazi naj bi kazali v smer Kominformne. Nič pa ni bilo povedanega, kateri državi naj bi tuji sestavljalec letaka pripadal.

Zanimivo je, da se je Tito na zasedanju glavnega odbora Zveze komunistov pritoževal, da tako Vzhod kot Zahod spodkopavata njegovo vlado. Takih pritožb že nekaj let ni bilo čuti. Titovci so v preteklih letih radi in veliko kričali nad Kremljem, ki da hoče napraviti konec njihovi vladi v Jugoslaviji in postaviti tam svoje ljudi. Tedaj ni ostalo samo pri besedah, ampak je šlo tudi veliko moskovsko usmerjenih komunistov za mrežo in bodečo žico. Tako so se nekdanji "osvoboditelji" znašli v ječi kot preje reakcionarji, "fašisti" in "belogardisti."

Tito se je na zunaj pomiril z Zahodom, ko ga je Kominforma izključila, ni pa izpustil iz ječ zagovornikov in prijateljev Zahoda. Še danes jih je veliko pod ključem in na prisilnem delu. Zato pa so na svobodi vsi kominformovci. Po veliki večini so se vrnili na svoje nekdanje položaje.

Ko je skoraj očitno, da je spora med Beogradom in Moskvo konec, se Tito pritožuje, da mu Kremelj spodkopava tla. Pri tem je vzpostavil diplomatske zveze z vsemi sosedji, tudi z Albanijo. Obnavljajo se tudi gospodarske vezi. Tito je spet med svojimi "tovariši." Njegovih pritožb na račun Moskve torej gotovo ni treba jemati resno.

Kaj pa pritožbe proti Zapadu? V kolikor je javnosti znano, vlade Zahoda Tita podpirajo in ga gospodarsko prav za prav vzdržujejo. V zadnjih letih je dobil od njih, posebno od Amerike, lepe milijone dolarjev. Čemu bi se torej pritoževal, da mu Zahod spodkopava tla? Nekaj vzroka Tita že ima. Zahod je namreč svoj mošnjček nekoliko zategnil, Titove želje pa niso nič manjše, kot so bile. Zmanjšana podpora je Titu že enaka rušenju njegove vlade.

Titove pritožbe so bile menda namenjene bolj za dom. Razmere tam namreč niso nič kaj rožnate. Devet let po koncu vojne je v Jugoslaviji še vedno stiska, kot jo ta ni poznala niti v vojnih letih. Komunistom samim sicer ni prehudu, ker oni uživajo vse mogoče predprave, narod pa je moral hudo zategniti pas. Zaslužek je majhen, hrana draga, obleka, perilo, čevlji za navadnega človeka skoro nedosegljivi zaradi ogromne cene.

Nekdo mora biti za vse to kriv. Sovjeti so zakrivali neusphe petletke in težave, ki jih je preživljala Titovina do nedavnega. Sedaj, ko je Tito s Kremljem na boljši nogi, je bilo treba poiskati drugega krivca. Tako se je Tito obregnil nekoliko tudi ob Zapad, ki da nasprotuje izgradnji socializma v Jugoslaviji.

Na zasedanju glavnega odbora Zveze komunistov je govoril tudi Aleksander Rankovič, šef UDV oziroma OZNe. Pritoževal se je, da je bila v nekaterih organizacijah Zveze komunistov zmeda že pred nastopom Djilasa. Po njegovih navedbah je izstopilo do kraja leta 1953 ali pa bilo izključeno iz Zveze komunistov Jugoslavije 70,000 članov. Ker je

bilo v tem času sprejetih 25,000 novih, ima partija danes še vedno okoli 700,000 članov.

Rankovič je tožil, da so nasprotniki postali odločnejši, da javno in v kavarnah, pri pogrebih nekdanjih politikov, porokah in drugod nastopajo proti vladi in njenim ukrepom. Poudaril pa je, da "so računi teh ljudi napačni tudi tokrat." Opozarjal je delegate, naj bodo čuječi in ne puste "sovražnikov socializma" izpred oči!

Prepričani smo, da vsa Rankovičeva čuječnost in čuječnost njegovih oznašev Tita in njegove vlade končno le ne bo mogla rešiti, ker se svobode ne da uničiti, vsaj ne stalno.

## Lorainski količek

Piše Josephine E.

Po par mesečnem bolehanju je dne 15. marca umrla stara naseljenka, 76letna Mrs. Marija Stembal. Bila je iz vasi Skrilje blizu Iga pri Ljubljani. Tukaj zapušta moža Jožeta, ki je doma iz iste vasi. V Ameriko je prišla pred kakimi 40 leti. Poleg moža zapušta tudi 3 hčere in enega sina ter več vnukov. Bila je članica društva sv. Alojzija A. B. Z. ter Oltarnega društva. Naj počiva v miru, žalujočim ostalim naše globoko sožalje!

Kar nenadoma je prav težko zbolela mlada Mrs. Edward Kozjan, ki je bila prepeljana v tukajšnje bolnišnico. Po več tedenskem počitku v clevelandski bolnišnici se je poznana Mrs. Ann Urbas zopet vrnila na svoj dom.

Naš nekdanji trgovec John Svet je tudi že dalj časa bolan. Nahaja se na domu svoje hčerke Mrs. Michael Černe na 32. cesti, katera že več let tako lepo skrbi za svojega bolnega in zdaj že nekaj časa onemoglega očeta, čeprav sama ni preveč trdnega zdravja.

Vsem bolnikom želimo skorajšnjega okrevanja in pa veliko mero potrpežljivosti v njih boleznih.

Mlada družina Mr. in Mrs. Peter Čelik, 330 W. 28. St., je dobila one dni obisk tete Storklje, Pepca Vebrova iz Menišije.

Velika noč je pred durmi. Kako hitro mine čas, saj je bil pravkar božič, pa so že pirhi na pragu. Zato mi dovolite, da kar tukaj voščim in želim srečen praznik Vstajenja vsemu osebju pri A. D. vsem zvestim naročnikom in bralcem tega našega najboljšega lista, vsem znancem in prijateljem tu in onkraj luže. Praznujte v zdravju in zadovoljstvu!

Pepca Vebrova iz Menišije.

## BESEDA IZ NARODA

### Trije prizori sv. misijona

Cleveland, O. — V nedeljo popoldne je bil pri sv. Vidu veličastno zaključen sv. misijon. Trije zadnji prizori te velikonočne ljudske pobožnosti ne bodo nikdar pozabljeni.

V soboto zvečer je bil oltar Matere božje ves v cvetju in lučih. Misijonar je govoril o Materi božji in o pobožnosti do nje. Ob sklepu pridige je prišel pred oltar navdušeni šentviški župnik Father Baznik, ki je svoje farane posvetil Brezmadežnemu Srcu Marijinemu. Kar garmelo je pod oboki veličastne cerkve, ko so farani ponavljali za svojim dušnim pastirjem posvetilne besede. Takoj nato so vsi navzoči dali duška svojim čustvom v močnimi pesmi: "Ti, o Marija, naša Kraljica! K Tebi hitimo, se Ti izročimo, Tebe slavimo, polno dobroto! Kako presrečno in odkrito je donelo iz vseh grl priznanje: Mi smo grešili, Tebe žalili, vendar se usmilili, prosil za nas!

Drugi nepozabni prizor se je odigral v nedeljo zjutraj, ko je bilo med osmo vs. mašo skupno sv. obhajilo. Kratak nagovor misijonarjev je postavil vse navzoče v pravo razpoloženje. Cerkev je bila nabito polna. Trije duhovniki so naglo obhajali skoraj pol ure. Samo pri tisti maši je bilo nad tisoč sv. obhajil. Pri vseh drugih mašah pa še dva tisoč. Od vseh strani velikega Clevelanda so prihili verniki po nebeško hrano. In vsi so obetali in prisegali, da svojih duš ne bodo pustili nikdar več stradet. Med skupnim svetim obhajilom je prekrasno prepeval moški zbor Korotana.

Krona vseh prizorov sv. misijona pa je bil sklep v nedeljo popoldan. Kot na kaki božji po-

ti. Tudi; po sredi cerkve so stali ljudje. Mogočne cerkvene verande so bile vse napolnjene. Slovesnost se je pričela s petimi litanijami. Pred oltarjem je bila velika asistenca, župnik Baznik je bil celebrant. Tik pred blagoslovom z Najsvetejšim je bila slovesna obnovitev krstne obljube. Kako odločno je donela prisega iz vseh ust! Misijonar je vodil zaobljubo in razložil njen globok pomen in je ganljivo prosil božjega blagoslova na njo in na vse misijonske sklepe. In Jezus v presvetem Zakramentu je dal svoj blagoslov.

Takoj nato je bil podeljen papirček blagoslov. Po kratki molitvi za odpustke je zadonela Zehvalna pesem. Nazadnje smo še vsi Marijo prosili: Hiti na pomoč z znano pesmijo: "Marija skoz življenje voditi srečno znaš."

Da, v življenje, v vsakdanje življenje je treba zopet stopiti, toda z božjo pomočjo in pod Marijinim varstvom bo čolnici življenja varno plaval skoz valove in vetrove. P. O.

## IZ SLOVENIJE

### V jeseniških železarnah grade novo centralo

Stara kalorična centrala Železarneskega podjetja v letih 1906-1907, kljub nekajkratnemu povečanju ne ustreza več novim potrebam. Že pred dvema leti so začeli centralo preurejati in modernizirati. Trenutno montirajo novi parni kotel za kombinirano kurenje s premogovim prahom in plavžnim plinom. Ko bo kotel dograjen, bodo porušili srednjega zastarelega, ker predvidevajo gradnjo drugega 25-tonskega kotla. Ko bodo vsa predvidena dela končana, bo imela centrala zmogljivost 68 ton pare na

uro nasproti prvotni zmogljivosti 9 ton.

### Burja povzročila na Gorškem pol milijarde škode

Burja, ki je divjala koncem februarja po Pimorskem, je sarmov v jugoslovanskem delu Gorške povzročila okoli pol milijarde dinarjev škode na poslopih, poljih in gozdu. Javna oblastva so obljubila prizadetim pomoč.

### Jesenški komunisti so premlačeni

Na redni konferenci Zveze komunistov jeseniške železarneske ugotovili, da se člani "zaradi idejne šibkosti" ne znajo uveljaviti v strokovni delavski organizaciji in da se tudi v Socialistični zvezi premalo udeležujejo. Zgleda, da so "tovariši" postali mlačni, ker jim novi socialistični red ni prinesel tega, kar so od njega pričakovali.

### Leopold Kovač umrl

Po težki bolezni je umrl v Ljubljani operni pevec v pokojni Leopold Kovač. Spadal je med najstarejše člane ljubljanske opere. Pel je še pred prvo svetovno vojno in v letih po njej, zato se ga bodo morda nekateri starejši naseljenci, ki so kdaj obiskovali Slov. operno gledališče v Ljubljani, še spominjali.

### Koliko avtomobilov ima Jugoslavija?

Po poročilu ljubljanskega časopisja je danes v Jugoslaviji skupno 17,000 tovornih avtomobilov, 6,000 avtobusov (pred vojno jih je bilo 11,000) in 15,000 drugih motornih vozil. Glede na število motornih vozil je po poročilu istega časopisja Jugoslavija zadnja v Evropi.

### Avto cesta Ljubljana-Zagreb

Že več let govore o podaljšanju avtomobilske ceste Beograd-Zagreb do Ljubljane. V letošnjem federalnem načrtu je za ta dela predvidenih več milijonov dinarjev. Kdaj bo cesta končana, je težko predvideti, ker jo prav za prav niso začeli niti še graditi, čeprav so načrti za njo v glavnem gotovi.

### Železniško progo Področja Jesenice-Sežana bodo elektrificirali

Skoki Jesenice in dalje po bohinjski progi gre dober del avstrijskega prometa na Trst. Avstriji so sklenili elektrificirati progo Beljak-Področja. Po dogovoru z Jugoslavijo bodo elektrificirali tudi progo skozi karavanški predor in vse do Jesenic. Jugoslovanske državne železnice se že dalj časa ukvarjajo z načrti za popolno elektrifikacijo proge Jesenice-Bohinj-Nova Gorica-Sežana, ki je zlasti velikega pomena za avstrijski tovarni promet na Trst.

### Znameniti Amerikanci

Charles Evans Hughes

Charles Evans Hughes (11. aprila 1862-27. avgusta 1948) je bil sedmi vrhovni sodnik Združenih držav zavezal je mnoga visoka mesta in le malo je manjkalo, da ni bil izvoljen za predsednika. L. 1916 ga je imenovala republikanska stranka predsedniškim kandidatom, a se je na večer volitev odpovedal. Kasnejša poročila iz države California so pokazala da je izgubil to državo za kakih 4,000 glasov in je tako zmagal demokratični kandidat Woodrow Wilson. Hughes se je odlikoval v službi pred in po tem porazu. Ko je dovršil pravno šolo, star 22 let, je zaslovel preko naroda radi sijajnih preiskav plinske industrije in zavarovalnih družb, ko je služil kot svetovalec pri dveh preiskovalnih odborih. L. 1906 je bil izvoljen za guvernerja države New York. L. 1911 je bil imenovan za sodnika vrhovnega sodišča, a se je odpovedal temu mestu l. 1916, da je kandidiral za predsednika. Akoravno so bili republikanci poraženi onega leta, so zmagali l. 1920 in Hardingov kabinet je imenoval Hughesa za državnega tajnika. Kasneje je služil kot sodnik pri Permanent Court of International Jus-

## K sodobnim svetovnim problemom

Državni tajnik John F. Dulles mudi v Evropi na razgovorih z Angleži in Francozi o tem, kako zavarovati Indokino. To vprašanje je postalo v zadnjih tednih središče pozornosti na obeh straneh Atlantika. Dullesov in Eisenhowerjev govor sta jasno pokazala, da so Združene države odločene braniti Indokino in vso ostalo Jugovzhodno Azijo, če treba tudi z orožjem. Dulles je v svojem govoru poudaril, da to ni samo naloga Amerike, ampak vsega svobodnega sveta.

Padeč Indokine pod komunistično oblast je po Dullesovih besedah treba preprečiti s "skupno akcijo."

Ko komunistične čete bolj in bolj pritiskajo na oblegani Dienbienphu in je nevarnost, da to francosko oporišče sredi po komunistih obvladanega ozemlja, pade, se naš državni tajnik trudi, da bi pripravil tako "skupno akcijo."

Vlada Združenih držav se je obrnila na Francijo, Anglijo, Avstralijo, Novo Zelandijo, Siam, Filipine in na tri države Indokine s predlogom za sodelovanje v skupni borbi proti komunističnemu osvajanju v Jugovzhodni Aziji. Doslej se je za ta predlog brezpogojno izjavil samo Siam, med tem ko Francija, Anglija, Avstralija in Nova Zelandija predlagajo previdnost. Po njih mnenju je treba počakati na konferenco v Genevi, ki se začne 26. aprila.

Dulles je pred svojim odhodom v Evropo poudaril, da njegov predlog za skupni nastop ne pomenja razširjenja vojne, ampak korak k hitrejšemu miru. On sodi, da bodo komunistični Kitajci prenehali podpirati Hočiminha, če bodo videli, da bi jih to moglo zaplesti v vojno z Ameriko in njenimi zavezniki.

Doslej komunistična Kitajska še ni pokazala, da bi jo bilo tako grozjen strah. Vojni material dobivajo uporniki nepretrgoma iz dneva v dan, čeprav je naš državni tajnik izjavil, da Amerika vmešavanja komunistične Kitajske v vojno v Indokino ne bo mirno gledala.

V Washingtonu prevladuje mnenje, da bo Amerika v vojno v Indokini posegla neposredno,

tice v Hague. L. 1930 je bil imenovan za vrhovnega sodnika Združenih držav in obdržal to mesto, dokler ni stopil l. 1937 v pokoj. Hughes-a opisujejo "kot moža, kateri je postal radi vdanosti javni službi dragoceno imetje ameriškega političnega življenja."

### ZNANSTVENA ODPRAVA BO OPAZOVALA SONČNI MRK

Približno 160 astronomov bo letošnje poletje odptoval z ladjo na švedsko, kjer bodo opazovali popolni sončni mrk, ki bo nastopil 30. junija; drugih 60 pa bo odptovalo z dvema letaloma vrste "Viking Mayflower" in bodo sončni mrk opazovali med poletom. Obe potovanji organizira Britanska zveza astronomov, ki je razpoložljiva mesta rezervirala za svoje člane ter za nekaj tujih poklicnih in amaterskih astronomov. Glasnik zveze pa je nedavno izjavil, da bo nekaj mest na razpolago tudi za občinstvo, vendar je poudaril, da predstavljata obe potovanji pravo "znanstveno odpravo."

### Novi svetniki

Blaženi papež Pij X. bo na večer 29. maja pred cerkvijo na trgu svetega Petra proglašen za svetnika. Naslednjega dne bo v baziliki slovesna pontifikalna sveta maša, ki jo bo opravil kvi izmed kardinalov v papeževi prisotnosti. V nedeljo 13. junija bo pa kar šest blaženih istočasno proglašenih za svetnike. Med njimi tudi 15-letni Dominik Savio, gojenec svetega Janeza Boska.

če bi bil francoski poraz neizbežen. Vprašanje je le še, kakšen način bi bil najboljši in najuspešnejši.

Ta teden utegne pasti v tem pogledu odločitev. Če bo državnemu tajniku Dullesu uspelo prepričati Angleže in Francoze o nujnosti takojšnjega nastopa ter s tem zaustaviti nadaljno pomoč komunistične Kitajske komunistom v Indokini, se bomo morda le še izognili novi azijski vojni. Če bodo pa kitajski komunisti videč neodločnost in neenotnost Zahoda posegli odločnejše v vojno, je pa večji spopad med komunističnim svetom in Ameriko neizbežen. Ta in prihodnji teden utegneta prinesiti važne odločitve.

V Aziji je bila središče pozornosti Indokina, v Evropi pa načrt za obrambno skupnost. Poleg Nemcev, Belgijcev in Holanđcev so načrt odobrili sedaj še Luksenburžani. Italijanska vlada je načrt predložila pretekli teden parlamentu in je verjetno, da bo po hudi borbi v nekaj tednih odoben. Francozi so omahovali, pa končno vso stvar odložili za maj, ko naj bi bil že konec konference v Genevi. Francosko odlašanje je prizadelo Ameriko, beli pa hudo zlasti tudi zahodne Nemce. Iz Berlina prihajajo vesti o nekem tajnem dogovoru med Francozi in Rusi. Sovjetska zveza naj bi bila pripravljena zajamčiti Francozom vso njihovo posest v Aziji in Afriki, če ti odklonijo vstop v Evropsko obrambno skupnost in preprečijo oborožitev Nemčije.

Da bo uradni svet to zanikal, je več kot gotovo, čeprav ni izključeno, da so se kaki taki razgovori resnično vršili, kajti Francozi se v neki meri še vedno bolj boje Nemcev kot Rusov.

Strah pred vodikovimi bombami je povzročil sestanek razorožitvene komisije Združenih narodov. Angleži so na tej seji predložili, naj bi se ustanovil poseben odbor iz zastopnikov Amerike, Anglije, Sovjetije, Francije in Kanade, ki naj bi proučil možnosti splošne razorožitve in prepoved uporabe atomskega orožja v morebitni bodoči vojni. Sovjetski zastopnik je obljubil, da bo predlog "resno proučil." Izgledi za razorožitev kljub temu temnetno niso posebno rožnati.

Vlada M. Scelbe v Italiji je začela privijati komuniste in jim jemati javne zgradbe, ki so jih jli prilastili ob zlomu fašizma ob koncu vojne.

Na Srednjem vzhodu so si Izraelci in Arabci hudo v laseh. Skoro vsak dan beremo kako poročilo o obmejnih spopadih. Na obeh straneh je zavladalo vojno vzdušje. Pri takem razpoloženju ni treba veliko, da pride do splošnega požara. V dobri meri je nemira v tem delu sveta kriv tudi Zahod, ki se nikakor ne more odločiti za jasno politiko v odnosu do ene kot druge strani. Če je Zahod že pomagal ustvariti judovsko državo, naj sedaj dopove Arabcem, da je čas, da se z njo sprijazni, ker bo pač obstala. Treba pa je seve ukrotiti tudi judovsko bojevitost. Načelo zob za zob ne vodi vedno do miru. Te resnice bi se morali zavedati tako Judje kot Arabci.

Med tem ko se vprašanje Suezne premakne z mrtve točke in je verjetno, da se še dolgo ne bo, ker pač London ne ve, s kom naj v Egiptu računa, se je vprašanje iranskega petroleja približalo svoji rešitvi. Te dni so prišli v Teheran, prestolnico Irana, zastopniki ameriških in po ene angleške, francoske in holandske petrolejske družbe, da se z iransko vlado dogovore o bodočem izkoriščanju tamkajšnjih petrolejskih polj in o obratovanju petrolejske čistilnice v Abadanu.

Ivan Jontez:

**BOŽJI OBRAZ**

Po Abrahamu Lincolnu\*

Pogled v nebo je kot pogled v obličje božje. Iskrih zvezd množina v noč mežikajočih, svetov nešteti večno se presnavljajočih duha sprosti vezi, oklepa gline krhke;

polet v brezmejnost nova mu odpre obzorja, skrivnost zasluti večno, ki ga Nanj priklepa, ki zvezde in sozvezdja stvarja in raztepa v obsegu, ki človeka zbega in osuplja.

Prerevni so možgani, da bi vse dojeli, skrivnost Duha-Očeta-Sina doumeli! Velika zmeda, nepopolnost je človeška. In ateisti odgovore na vse ponujajo!

V nesreči pa se človek spomni dni nekdanjih, ko se, otroku, Mati božja je smehljala, mu Sina božjega v naročju je kazala; ko ni nevere še poznal, predstav lažnivih.

Odpahnil okno sem, pogledal v noč iskrečo. In tisti hip je mrena raz oči mi padla! Odkril se mi obraz je božji v blišču stvarstva! Dvom nehal grizti dušo je omahujočo.

\* "I never behold the stars that I do not feel that I am looking in the face of God. (Nikdar ne zrem na zvezde, ne da bi čutil, da zrem Bogu v obraz.)" Abraham Lincoln.

**Domovina v listih in pismih**

**Vreme kakor politika**

Hudo je bilo to zimo v domovini. Mraza in snega za pretek, drv in premoga in še elektrike je pa majkalo, elektrika je kar odpovedala. V nekaterih pokrajinah je bil popoln zastoj: "Pri nas 14 dni vlaki niso vozili, šole zaprte, drv je zmanjkalo. In danes zopet mete in brije in no si sneg do kolena. Kakor politika!"—Sedaj zopet iščejo vzroke, kako da je vse odpovedalo in da ni bilo primernih zalog premoga. Kako bo premog, če so pa tako točno izmerili kredite! Tako so premogovna podjetja delala samo bolj za sproti, da ne bi preveč nategnila svojih kreditov in da ne bi tudi preveč gubila na vrednosti premoga. Premog leži, se kviri, nastaja zaradi sprhnjevanja ogromno prahu, ki ga je mogoče porabiti le doma — v kalorični centrali. Po toči zvonijo in v skupščini sedaj sklepajo, koliko zalog bi morala imeti premogovna podjetja.

**Djilasov slučaj**

Zadnja številka "Komunistična" je prinesla popoln tekst oziroma zapisnik seje Osrednjega odbora Zveze komunistov Jugoslavije, ki je sodila Djilasa. Velike govore so imeli komunistični magnati. Ali eno je gotovo jasno vidno iz vseh teh dolgih govorov, razprav in besedičenj, da ni in ne more biti v komunističnem sistemu svobode misli, besede, ideje. Tako je sedaj vsakomur, kdor si vzame časa, da vse to prebere, popolnoma jasno sledeče: v državi vlada diktatura. Vse politično življenje je pod diktaturo Socialistične zveze, le-ta je pod diktaturo Zveze Komunistov Jugoslavije, slednja zopet pod diktaturo Osrednjega (Centralnega) komiteta, komitet pod diktaturo Izvršnega odbora in končno

izvršni odbor pod diktaturo Tita. Samo strogo se izogibajo besede sila ali diktatura in namesto tega uporabljajo izraz "avtoriteta". Moša Pijade je takole povedal, ko je odgovarjal Dedi-eru, "da je ostro občutil strupene opazke, kot je bila tista trditve, da mnogi pri tej seji govorijo pod pritiskom avtoritete in ne kakor so prepričani. — Dedi-er je bil branilec Djilasov — ne hvaležna naloga, ki je tudi njegova samega pokopala in je izgubil svoje vplivno mesto direktorja glavnega komunističnega lista, dnevnika "Borbe" — in je najbolj jasno povedal, da gre vse le zato, kako odloči Tito. — Okolnosti so se zanesle v tako stanje, kakor da bi bil postal izdajalec domovine in se je zdelo, da nasprotuje tovarišu Titu: — "Tako sem čutil do pred dvema dnevi. Takrat me je poklical tovariš Tito, naj pridem k njemu. Našel sem ga tudi v duhovnih mukah. Dovolil mi je, da izčistim svojo dušo in govorim kakor želim. Ravnal je kot oče. Niti enkrat me ni spraval pred izbiro, ali sem zanj ali sem proti njemu." — Bolj jasno ni nihče povedal, da gre za to, ali je kdo proti Titu ali ne. Dedi-er, ki je eden največjih kulturnikov pod komunisti in je napisal Titov življenjepis, je bil izredno ponižen pred Titom in je — skoraj bi dejali — prijazno mahljal z repkom. Kardelj je bil glavni tožitelj in njegov govor sedaj razširjajo v svetovnih časopisih socialistične javnosti. Njega se Dedi-er ni bal in ga je pošteno zavrnil: "Naj rečem čisto odkrito, da nisem nikak robot in ne morem avtomatično sprejeti nekega stališča samo zaradi avtoritete človeka, ki tako stališče zastopa." — Komunistična hierarhija je strogo urejena kot nikjer drugod v svetu: Tito gori visoko — pod oblaki, potem dolgo nič, potem pride Kardelj, Ranković je sedaj tretji, ker je bi Djilas zaradi svojih "buržujskih anarhičnih teženj" (Kardelj!) izključen in je izgubil ne samo strankine funkcije, ampak tudi vse politične. Tako gre veriga naprej. Izgleda, da če bi se Titu kaj zgodilo, stopi takoj na mesto diktatorja drugi diktator — Kardelj. Djilas je mislil, da je sedaj že prišel čas, da se lahko svobodno piše, da se svobodno razvija misli v besedi in tisku, da se more svobodno razvijati ideologija — vsaj socialistična. Mož se je hudo zmotil, četudi je bil prej pisal Titu in ga vprašal: "Ali bi ti, 'stari,' pregledal moja pisanja in mi povedal, kaj misliš o njih?" — Lotil se je osrednje točke, življenjskega živca komunizma: diktature ali avtoritete ali notranje discipline ali kakor že hočemo imenovati princip diktature v komunizmu.

V Berlin na uro gledat Pismo je od 19. februarja in

je šlo z navadno pošto. Glede političnega položaja z razgovori v Berlinu dobro zafrkne: — "Čudim se, da so vaši ministri šli v Berlin na uro gledat, ko vendar vedo ali bi vsaj morali vedeti, kdaj je pol dne in kdaj polnoč. Pri nas imajo zelo redke ure, pa točno zadenejo, koliko kaže. Res pri vas mnogi še niso na jasnem. . . " Jaz si mislim, da bi mu mogel odgovoriti, da so si že na jasnem, kaj je verjeti komunistu, toda mnoge stvari se delajo ne zaradi komunistov, ampak zaradi ameriške javnosti, ki ni tako hitra in okretna kot so naši ljudje na Balkanu. Tam je politika doma, tu v Ameriki pa gotovo ni. In marsikaj morajo delati tudi zaradi zaveznikov, ki so mnogi precej inficirani in jih kar vleče — na levo.

**Sodi brez dna**

Beremo v jugoslovanskih listih. Sedaj pretresajo družbeni

plan in zvezni proračun. In ne moremo se otrestiti vtisa, da je to jugoslovansko komunistično gospodarstvo kakor star trhel sod: na enem mestu popravijo, pa se drugod odpre še večja luknja. Ena postavka je tudi "investicije za predelovalno industrijo — 8.6 milijard dinarjev". Za kaj bodo porabili tolike milijarde? Za mline, silose, klavnice in hladilne naprave. Čudno, ko smo pa vsi vedeli, da je kapaciteta naših mlinov vsaj za 50 odstotkov prevelika. Seveda za domačo porabo je bilo več kot zadosti, za izvoz pa je šla pšenica, ker nihče noče uvažati moke. Torej so sedaj te investicije potrebne samo zato, ker so pač popravila opustili, mline zanemarili, pokvarili. Takšno je socialistično gospodarstvo! In ravno tako smo v mesni industriji imeli preveliko zmogljivost in je sedaj tudi tu treba velike nove investicije, ker so tudi klavnice

**OBNOVA KOREJE DOBRO NAPREDUJE**

Ravnatelj uprave za pomoč tujini Harold Stassen, je prepričan, da povojna obnova Koreje dobro napreduje. Po dvodnevni posvetovanjih z zastopniki Koreje, Združenih narodov in Združenih držav, je Stassen na tiskovni konferenci izjavil, da so Združene države, po drugi svetovni vojni pokazale veliko zanimanje za napore svobodnih narodov Azije in Evrope, da bi dosegli gospodarske

cilje, ki so jih sami postavili, ter so nudile mnogim med njimi gospodarsko pomoč.

Obnova se je povsod vršila po istih smernicah. Z investicijami je treba zgraditi industrijo, da bi proizvajala najnujnejše blago. Čim to dosežejo, postanejo neodvisni od zunanje pomoči. Združene države so dobavile naprave, ki jih te dežele same ne bi mogle kupiti z lastnimi sredstvi. Toda na Koreji so potrebni tudi veliki izdatki za vojaške name-ne. Da bi preprečili dvig cen in inflacijo, je potrebno uvoziti velike količine surovin, investicijskega in potrošnega blaga, da bi s tem pospešili obnovo.

Velikega pomena je tudi pomoč kmetom in mali industriji, ki jih Združene države podpirajo s tehničnimi sredstvi in napravami. Združene države bodo tudi nadalje pospešile zdravo gospodarstvo in svobodo korejske republike.

**PRI NAS DOBITE VELIKONOČNE KOŠARICE ZA OTROKE**

napoljene z raznimi dobrotami Velikonočne karte Govorimo slovensko Odprto do 10. zvečer

**Molly & El's Slaščičarna**

6304 St. Clair Ave.

EN 1-9133



**Primerjajte vrednost današnjega Blue Cross Hospital Benefits z onim iz leta 1934**

**Vaš 1954 Blue Cross kontrakt vsebuje sledeče ugodnosti\***

- 120 dnevno polno kritje za sobo, hrano in splošno bolniško postrežbo
- Tri mesece po odpustu iz bolnišnice so te ugodnosti obnovljene
- Popolno rentgensko preiskavo
- Popolno laboratorijsko postrežbo
- Vsa zdravila standardskega formularja
- Vse obveze in obliže
- Postrežba v operacijski sobi
- Anestezija dana od uslužbencev bolnišnice
- Polna postrežba v bolnišnicah izven Severno-vzhodnega Ohija
- Skrb za družinske člane
- Skrb v slučajih poroda
- Skrb za otroka pri porodih
- Skrb pri nalezljivih boleznih
- Skrb v slučaju TB, pri živčnih in duševnih boleznih, ko ste v nevladnih bolnišnicah
- Fizična terapija
- Kisik
- Raba radija in radio-aktivnih snovi, ki so last bolnišnice
- Osnovne preiskave prehranjevanja
- Elektrokardiogrami
- Elektroencefalogrami
- Izvršitev transfuzij

**Vaš 1934 Blue Cross kontrakt je vseboval sledeče ugodnosti**

- 21 dnevno kritje za sobo, hrano in splošno bolniško postrežbo
- Ugodnosti so bile obnovljene ob koncu pogodbenega leta
- Samo tehnično rentgensko preiskavo
- Rutinsko laboratorijsko postrežbo
- Samo navadna zdravila
- Samo navadne obveze
- Postrežba v operacijski sobi
- Anestezija izvršena od uslužbencev bolnice
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito
- Ni bilo krito

● Leto 1934 je skupina bolnišnic organizirala Blue Cross Plan, ustanovo, ki ne išče dobička, da bi ob majhnih stroških zavarovala prebivalce Severno-vzhodnega Ohija za zdravljenje v bolnišnicah.

Ker so ljudje potrebovali to zavarovanje, potrebovali v večjem obsegu, se je zavarovanje stalno povečevalo. Večja vrednost te širše zdravstvene službe je dokazana z boljšim zdrav-

jem in daljšim življenjem, ki ga danes ljudje uživajo.

● Vaš 1954 Blue Cross krije v soglasju z vašim kontraktom vsa ta zavarovanja, kadar ste sprejeti kot bolnik v katerokoli Blue Cross splošno bolnišnico. Prav tako krije prvo pomoč v bolnišnici, ki ste jo deležni v 24 urah po nesreči, kot tudi uporabo bolnišničnih operacijskih prostorov, čeprav niste ležeči pacient.

**Želodčni PLIN!**



Ali trpite vsled plina, vzdiganja povzročena po zaprtosti? Se li počutite zabasani in vam pokvarja vaš apetit? Tedaj bi morali napraviti to kot je storilo tisoče drugih uspešno že od leta 1887 — vzemite preskušeno zanesljivo želodčno-toniko, odvajalno zdravilo.

**Trinerjevo Grenko Vino**

Ta prijazno okusna zmes je znanstveno pripravljena iz naravnih zdravilnih korenin, zelišč in cvetja. Daje točno pomoč proti zaprtosti in nje simptomom. Nabavite si steklenico tega še danes dokazite samebi delavnost Trinerja. (Opomba: ako vam ni mogoče dobiti Trinerjevega vina v vaši bližnji prodajalni, tedaj pošljite \$1.50 z naslovom vašega prodajalca, na naslov: Jos. Triner Corp., 4035 W. Fillmore, Chicago, in vaša 18 oz. velika steklenica Trinerja vam bo odposlana poštino prosto).



**Blue Cross**

SPONSORED BY THESE HOSPITALS:

**IN CLEVELAND**  
Booth Memorial  
Cleveland City  
Cleveland Clinic  
Florence Crittendon Home  
Euclid-Glenville  
Evangelical Deaconess  
Fairview Park  
Grace  
Jewish Convalescent  
Lutheran  
Mt. Sinai

Polyclinic  
St. Alexis  
Saint Ann  
St. John's  
St. Luke's  
St. Vincent Charity  
Mary B. Talbot  
University (Babies and Children, H. na House, Laxside, Maternity)  
Woman's

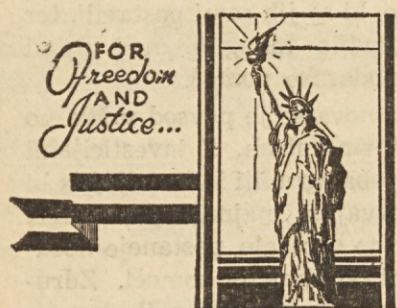
**IN THE SUBURBS**  
Bay View Hospital  
Bedford Municipal  
Lakewood Community  
Doctors  
Forest Hill  
Huron Road  
Garfield Heights  
Marymount  
Lakewood  
Rainbow

**IN NEARBY COUNTIES**  
Amherst  
Ashtabula General  
Corey  
Brown Memorial  
Elyria Memorial  
Geneva Memorial  
St. Joseph's  
New London  
Allen Memorial  
Lake County Memorial

KANADSKA

## AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT  
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN  
MORNING NEWSPAPER

## Velikonočno premišljanja

(Spodnji odlomki so iz knjige "Tag und Nacht Buecher" nemškega pisatelja, pesnika in misleca Theodorja Haeckerja, ki je umrl l. 1945. Haecker se je l. 1920 spreobrnil v katoliško vero in je bil eden prvih, ki je pravilno spoznal pravi značaj nemškega nacizma in zaradi tega trpel v ječi in drugače. Upamo, da bodo naši ti odlomki v Velikem tednu dovolj odmeva in razumevanja med tistim delom čitateljev, ki se bodo poglobili v to globoko premišljanje. Uredništvo se za prispevek prevoda neimenovanemu lepo zahvaljuje.)

Prostaštvo duha in umstvena grobost, ki je hkrati kajpada tudi moralna, sta potrebni, preden pride človek do prepričanja, da sredstva niso važna, da "kako" ne proži nobene razlike; ko to prostaštvo izgubi svoj čut sramu, ljudje javno oznanijo svoje prepričanje.

Tugend und Laster  
Scheidet der Knecht  
— Alles ist Recht

V resnici pa je "kako" tisto, ki o vrednosti človeka ali politike. Prevrat, ki nam ga je prineslo krščanstvo ima svoje jedro v tem "kako."

Nameni in smotri, ki si jih človeštvo postavlja, so več ali manj isti. Prevrti so zaradi sredstev. Božje razodetje je revolucija glede na sredstva, ki naj jih človek uporablja za dosego svojega zveličanja. Aristokracije vedno obstajajo v načinskem prijemu življenja, to se pravi z danimi sredstvi, katera niso dovoljena in s tem kaj je in kaj ni "storjeno."

Dva tisoč let krščanstva bi naposled že moralo pokazati, da sila kakršnekoli vrste ni sredstvo, s katerim bi človeka napravili kristjana. To je nasprotno božji volji, čeprav bi On morda katerikrat želel, da bi se človek s silo polastil kraljestva božjega. Prvo pomeni silo proti človekovi svobodi, v drugem primeru pa človek povišuje in poveličuje svoje svobodo. Svoboda pa je v ravnotežju obojega. Bog je ustvaril človeka svobodnega in toliko bolj je Bog ustvaril svobodnega kristjana, ki je homo spiritualis. Kako plemenito ravna Bog, Vsemogočni, s svobodno voljo svojih sptnikov! Vse dokler jih ne pripelje v nerazložljivo zvezo s seboj. In on jih lahko vodi šele, ko so mu predali svojo voljo. Bog želi Voljo človekovo.

Zapoved ljubezni: Ljubi Gospoda, svojega Boga z vsem svojim srcem... povzročila filozofom tega sveta tako velike težkoče, da jih je med njimi mnogo, ki jim pomeni ta zapoved nesmisel. Ljubezni ni moči zapovedovati in ne vsiljevati pravijo in imajo prav. Če ima kaj priti "iz srca" ima priti neprisljano in takorekoč brez vzroka in to je ljubezen. Z zapovedjo ljubezni ne bomo vzbudili, ampak jo verjetneje prepodili. Toda dolžnost prve in največje zapovedi je mimo vsega drugega objektivna zapoved, vsaj na prvem mestu ta zapoved nam dokazuje božji red in zatrjuje: pravo in resnično razmerje človeka do Boga je v ljubezni in samo v ljubezni iz vsega srca, z vsem umom in z vso našo močjo. In dejansko lahko razumemo dolžnost na več načinov. Posameznik lahko stori na osnovi tega večnega reda in na osnovi tega večnega bistva, kakor bi moralo biti, osebno zelo veliko ne da bi poizkušal nemogoče, ali pa stori pod pritiskom, kar je moči storiti samo neprisljano: ljubiti. Zapoved ne pravi: Zaukazano ti je ljubiti, kar je nemogoče v smislu, da nekdo lahko dela po ukazu; zapoved se glasi: ljubiti. To je popolnoma v skladu z redom in ta red je moči preobrniti samo zato, ker je zgrajen na svobodi. Z gotovostjo lahko zaključujemo, da če ljubezen brez svobode ni ne možna in ne resnična, tudi svoboda brez ljubezni ni možna in ne resnična. Božja ljubezen je iskra v človeškem srcu, naravno razpoloženje, nekaj, česar človek dejansko ni sam ustvaril. "Morati" nekaj storiti vedno vključuje usmerjanje volje ali k hotenju ali pa k hotenju nečesa določenega. V območju svobode, v katerega ljubezen spada, pomeni "morati" da človek mora najti prostora za svobodo, "pripraviti" mora "pot." Ljubezen sama pride svobodno kakor milost, h kateri pripada.

Tirani zmerom potrebujejo tak jezik in tako književnost, ki je lahko razumljiva, kajti nobena reč bolj ne slabi človekove misli; potrebna jim je slabotna misel, kajti nič drugega jih bolj krepko ne drži na oblasti. V času, ko je lahko razumljiv slog pisanja ideal in ukaz, postane vsakdo, ki ga je težko razumeti, eo ipso sumljiv.

(Veliki petek, 1942) Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? Kako more biti človek, ki je izrekel te besede, Bog? Tako se včasih zastavi vprašanje. Sin božji v človeškem smislu — potem oče gotovo lahko zapusti sina. Toda to pomeni, da si razlagamo vse stvari s čisto človeške ravnimi. Mar ni Sin istega bistva kakor oče? Ali so te besede namenjene za človekova ušesa? Ko jih vendar ne more doumeti? Kljub temu pa so bile te besede izrečene in izražajo, kakor se zdi, nič manj kot obup. Toda docela določen obup. Nekateri neverniki razlagajo, da je Kristus s temi besedami obupal nad Bogom in da je izgubil vero vanj. Toda besede same ne izražajo tega, niso brezbožne, ne pravijo nič o tem, da bi ne bilo Boga ali da bi bil Bog mrtev. Nasprotno: Bog je. Toda on me je zapustil! In to nas resni-

čno vodi v nemirno morje misli, ki jih lahko pomire samo mir in moč božja — in Vstajenje.

(Velika noč, 1942) V vsej svoji neprodorni skrivnosti ostajajo besede: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil? najbolj človeške. Najbolj božje pa so: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo! Prve besede lahko katerikrat izrečem popolnoma resnično in iskreno. Na druge pa sem doslej lahko samo zrl z osuplostjo in začudenjem, spoznavaje, kajpada, da izražajo novum mandatum, in novi naravni red, ki ga tukaj živimo, izražamo in uresničujemo. Smoter in namen je biti živ kamen v zgradbi tega novega reda, toda sam ne morem postati iz lastne moči. Tako mi ne preostaja drugo, ko da potožim, da mi Bog ni dal novega srca po novem redu, čeprav ve, da hrepenim po njem.

## Čitatelj piše

Roslin, Ont. — Cijenjenom uredništvu! Hvala Vam lijepa na pismu i mogu Vam iskreno reći, da mi se Ameriška Domovina dopada a i zanimljivosti ima dosti u njoj, ali što je najglavnije da ona bez ikakvog obzira neglede jeli kome pravo ili krivo — piše istinito i otvoreno.

U njoj se nadalje nalazi i poučnog i zanimljivog štiva, ali i Tone s hriba, pa pismo Vrhniškega Tineta, pa Mnenja i vesti od Andrejčka, koji je rdečima trn u peti, on im pak zna osoliti, a šta se tiče putopisa Joža Grdine, on bi mogao izdati taj putopis u knjigi — bila bi poučna i zanimljiva.

Nadalje — primio sam Vaš cijenjeni dopis i mogu Vam javiti, da sam imao nakanu isto ovaj tijeđan poslati pretplatu. Šta se pak mene tiče, ja sam Hrvat ali rabim Amerišku Domovinu i ne bi rado da ostajem bez nje. S time završujem ovaj svoj list in primite mnogo iskrenih pozdrava Vi g uredniče i cijelo vaše osoblje Ameriške Domovine. Bog daj mnogo uspjeha Vašem radu! Zbogom!

W. M.  
W. M.

## 36 milijonov manj davka

Ottawa. — Kanadčani bodo v smislu novega proračuna, ki ga je objavil pretekli teden finančni minister Abbott plačali v tem proračunskem letu \$36,000,000 manj davka kakor doslej. Dohodninski davek je ostal sicer nespremenjen toda davek na številne stvari so z novim proračunom znižali ali pa sploh odpravili. Toda zganje, tobak, avtomobili, TV aparati in podobne moderne neobhodnosti" so ostale obdavčene kot doslej.

## Vlada podpira premogarstvo v vzhodnih provincah

Ottawa. — Kanadska zvezna vlada je v zadnjih treh letih podprla premogarsko rudarstvo provinc Nova Scotia in New Brunswick z več ko petnajst milijoni dolarjev. Ta vsota je pomagala vzdrževati manjšo brezposelnost med rudarji v teh dveh provincah. Po vsem izgledu pa bo vlada v bodoče podpirala premogarsko industrijo na vzhodu dežele z manjšimi zneski.

Blagoslovljene velikonočne praznike želi zavarovancem, prijateljem in znancem zavarovalni zastopnik

VLADIMIR MAUKO

EM 3-9802 — WA 2-2762

280 Spadina Rd.

Toronto

Na razpolago življensko, zdravniško, požarno, avtno itd. zavarovanje.

Opozorilo: Po dveh letih življenskega zavarovanja naša zavarovalnica neha pošiljati opomine v slučaju neplačane premije. Zato pregledjte knjižice, da ne boste v zaostalem.

## Unije kritizirajo proračun

Ottawa. — "Kanadski delavski kongres" (CCL) je preko svojih zastopnikov imenoval letošnji kanadski državni proračun "prazen proračun," naglašujoč, da ta proračun ne more spremeniti žalostnega stanja, v katerem da se nahaja z brezposelnostjo udarjeno kanadsko delavstvo.

Tajnik tega kongresa MacDonald je dejal, da proračun ne obeta kaj dobrega kajti dohodninski, davek ki bi ga morali znižati, je ostal tamkaj, kjer je doslej bil. Tajnik se je tudi dotaknil besed finančnega ministra Abbotta, ki je ob objavi novega državnega proračuna iznesel, da vse kaže, da bo dela in blagostanja letos po Kanadi čedalje več.

G. Abbott je v svojem govoru imenoval kanadsko brezposelnost "krajevno zadevo," MacDonald pa je rekel, da minister lahko brezposelnost imenuje že kakorkoli, a dejstvo da je, da pomeni današnja brezposelnost v deželi zadevo vse Kanade. Delavstvo hoče dela in je bilo ob proračunskem govoru ministra Abbotta razočarano. MacDonald je rekel, da se vlada ni pozanimala, da bi olajšala brezposelnost z razpisom javnih del. Dejaj je, da ga Abbottov govor spominja na podobne govore, preden je Kanada l. 1930 zašla v težko gospodarsko krizo.

## Kanada ima pet senatork

Ottawa. — Poleg poslank v kanadskem parlamentu ima tudi zgornja zbornica ali senat v Ottawi pet žensk, o katerih gre glas, da so kar se da agilne in sodelujejo pri najrazličnejših senatnih odborih in pododbirih. Senat ima letos 20 takih odborov in samo pri štirih ni zraven nobene ženske, povsod drugod pa so. Iz tega je razvidno, da vsaka kanadska senatorka ni samo članica enega teh odborov ampak večih. Med tistimi, ki so najbolj delavne sta Cairine Wilson in Iva Fallis. Prva je na primer članica vseh teh-le senatnih odborov: imigracija, delavstvo, bančni zavodi, trgovina, parlamentarna knjižnica, zunanje zadeve, socialna politika in narodno zdravje, uprava civilne službe, javne zgradbe in javni prostori. Tako torej ne drži tista rečenica, ki pravi, da je ženska samo za kuhinjo.

## Krsti in poroke

Toronto, Ont. — Aprilska številka "Božje besede" vsebuje tele podatke o krstih in porokah v slovenski fari v Torontu: Krščeni so bili Bernarda Marija Videgar, hčerka Franca in Frančiške roj. Klemen; Marija Frančiška Levstik, hčerka Vinka in Vekoslave roj. Petek; Barbara Joan Petrovič, hčerka Alojzija in Cvetane roj. Cerar; Marija Ivanka Kastelic, hčerka Janeza in Marije roj. Rus; Marija Ana Rogell, hčerka Marijana in Marije roj. Mate; Marijana Jureš, hčerka Mirka in Ivanke roj. Planjšek in Janez Ulčar, sinček Stanislava in Frančiške roj. Zlate. Torej 6 deklic in en deček. — Poročila sta se Franjo Podhraški iz Huma ob Sotli in Vera Kolar iz Siska. — Staršem in novoporočencem naše čestitke!

## Prvoaprilska potegavščina

Honolulu, Havajski otoki. — Havajski otoki so na letošnji prvi april doživeli izza napada na njih glavno mesto Pearl Harbor pod zimo l. 1941 največjo senzacijo. Nek radijski komik je med svojo oddajo dodal k običajnemu programu še nekaj vesti. Te vesti so bile: a) da so Združene države odločile, da bodo sprejele Havajske otoke kot svojo 49. državo, b) da so na Havajih odpravljeni vsakršni dohodninski davki in c) da bodo Združene države povrnile davkoplačevalcem vse dohodninski davek za l. 1953 nazaj. Vesti so bile prepričljive predvsem zato, ker so bile Združene države ob času poročanja na tem, ali sprejmejo Havajske otoke za svojo 49. državo ali ne (kakor vemo, so nedavno ta predlog odobrili). Vesti so povzročile mnogo veselja vsem Havajčanom, le napovedovalcu ne. Upravitelj dotične radijske postaje je sam stopil pred ojačevalce in se poslušalcem opravičil, da vse skupaj ni res in da je komik ob svoji službi. Takoj na to pa je jela prejemati radio postaja toliko protestnih pisem, brzojavk in podobnega, da so napovedovalca sprejeli v službo nazaj.

## Trgovska zblizanja s Španijo, Portugalsko

Ottawa. — Kanada ima v bližnji bodočnosti namen poslati v Španijo in na Portugalsko posebno trgovsko odposlanstva, ki naj bi poživila medsebojne trgovinske odnose. Trgovinski minister Howe je v tem smislu poslal organizaciji newfundlandskih ribičev sporočilo, naj imenujejo zastopnika, ki naj bi se udeležil potovanja teh poslancev, kajti Portugalska in Španija sta pred vsem drugim znani kot dobri odjemalci posušenih rib, česar je na Novi Fundlandiji na pretek.

## Živalski vrt ne bo več smrdel

Toronto, Ont. — Tukajšnji živalski vrt je bil že od nekaj predmet pozornosti zaradi številnih zveri, ki jih ima za svojimi mrežami, hkrati pa tudi pogost kamen spotike zaradi zadržanja živali, ki je udarjalo v nos vsem manj nahodnim obiskovalcem tega živalskega vrta. Mestna oblast se zdaj bavi z načrtom, da bo živalski vrt moderniziral. Mimo izboljšanja odtočnih kanalov bodo odstranili tudi mreže in jih nadomestili s prozornimi stenami iz plastike. Hkrati z izboljšanjem razmer mislijo nabaviti za vrt

še nekaj nadaljnjih vrst medvedov in pa vsaj enega slona, karega pomanjkanje povzroča številnim otrokom ob obisku tega živalskega vrta kruto razočaranje.

## Kanadsko - ameriška ekspedicija

Ottawa. — Kanadski in ameriški naravoslovci bodo odšli to poletje na svojo drugo skupno ekspedicijo v Severno morje. Predmet ekspedicije bo voda tega morja in pa otočja, ki so raztresena po njem. Ekspedicija bo potovala na dveh ladjah. — Ladje bodo odplule proti severu rano v juliju iz pristanišča San Diego v Kaliforniji. Ekspedicijo bo vodil kanadski znanstvenik dr. W. Cameron.

## Čimbolj kanadsko...

Ottawa. — Kako naj Kanada tujece, zlasti turistom, najprepričljiveje pove, da so v drugi deželi? Ravnatelj kanadskega vladnega turističnega urada je dejal, da se ljudje po povratku s svojih kanadskih počitnic najbolj zapomnijo hrano, ki so jo jedli. Ob priliki nekega nedavnega sestanka z lastniki restavracij in s kanadskimi hotelirji je ta ravnatelj dejal, da se je "kanadski jedilni list" na splošno zadnje čase izboljšal. Toda svojo pohvalo je popoprjal z nekaj kritičnimi namigljaji. Čemu dajejo kanadski restavrateerji svojim lokalom imena, ki so uvožena bodisi iz Združenih držav ali pa iz Evrope? Kanada, je dejal ravnatelj Dolan, ima polno primernih imen za naslove restavracij. Nekaj jih je našel: Champlain, Rideau, LaSalle, Annapolis. . . In potem je rekel, da v kuhinjah kanadskih restavracij ne izrabljajo obilja in priložnosti svoje doma pridelane hrane. V Novi Škotski, odkoder najboljše newyorške restavracije uvažajo ribe in drugo morskoro hrano, ni lahko naročiti dobrih rib ali dobrih rokov. . . v južnem koncu province Ontario ki je bogata na sadnju, boste navadno sadje zaman pričakovali na jedilnem listu. . . in na Zapadu, na prerijah, kjer je toliko tolste živine, ima človek večkrat težave, če hoče naročiti res dobro govejo pečenko.

## Govoreča ura

Ottawa. — V Kanadi bodo začeli v bližnji bodočnosti oddajati po svojem kratkovalnem radijskem omrežju napovedovanje časa vsako minuto ne glede na dnevni čas. To se dogaja sicer tudi že sedaj, toda v bližnji bodočnosti bodo večini poslušalcem kratkovalnih časovnih napovedi nerazumljivi zvoki, ki bi se jih dalo s črkami izraziti nekako kot "tu-tu-tutu-tu. . ." itd., spremenjeni in dejansko napovedovanje časa z besedami. Dosedanje napovedovanje časa z zgoraj omenjenimi zvoki je služilo predvsem letalcem, mornarjem in raziskovalcem po daljnem Severu. Kdor jih je hotel razumeti, je moral imeti pri sebi posebno legendo teh znakov. Dominijski observatorij pa bo sedaj kmalu začel oddajati na svojih kratkih valovih 3330, 7335 in 14670 vsakomutno napoved časa v besedah. — Napoved se bo glasila približno takole: "Dominion Observatory, Canada, Eastern Standard Time . . ." s poročilom dnevnega časa, t. j. z napovedjo ure in minute. Tričetrt na deset bo: "Nine hours 45 minutes" Pol-dveh popoldne bo: "Thirteen hours, thirty minutes". Enajst zvečer bo: "23 hours". Polnoč bo: "Zero." Pravijo, da bodo to kanadsko uro namestili najkasneje v enem letu

## Meštrovič odlikovan

Windsor, Ont. — Assumption College" v tem mestu je podelil svoje vsakoletno odlikovanje "enemu odličnih pobornikov za krščanske ideale" hrvatskemu kiparju Ivanu Meštroviču.

## Samo pet tisoč Italijanov

Ottawa. — Iz Rima prihaja vest, da se je na tamkajšnjem kanadskem konzulatu prijavilo doslej v tem letu 200,000 Italijanov za delo v Kanadi. Kanadsko konzularno oblastvo v Kanadi je razpisalo, da bo sprejelo 5000 italijanskih priseljencev. Tega se misli konzulat držati, kajti objavil je, da ne bo sprejemal več nikakih prošenj.

## Petsto učiteljev iz Anglije

Ontarijsko provincialno ministrstvo se je resno odločilo, da bo sprejelo v službo petsto angleških učiteljev, da se bo tako naslednjem jesen izognilo čedalje težavnemu problemu pomanjkanja učiteljstva. Toliko učiteljev hkrati doslej še ni prišlo v Kanado iz Anglije.

## Guzenkovo zgodbo filmajo

Montreal, Q. P. — Zgodba Igorja Guzenka, svoječasnega uslužbenca sovjetskega poslanstva v Ottawi, ki je razkrinkal l. 1945 sovjetsko vohunsko mrežo v Kanadi, bo predmet novega filma, ki ga je deloma že posnela družba "United Artists". Ta film bo prikazoval življenje Guzenka, odkar ga je zvela v varstvo kanadska policija. Večina snemanja se vrši v tistih krajih, kjer so se posamezni deli zgodbe resnično dogajali. Guzenko sam bo nastopil v filmu s predgovorom. Poročilo pravi, da bo ob tej priliki nosil masko. Drugače bo igral Guzenkovo vlogo Harry Townes, ameriški igralec, Guzenkovo ženo pa fimska igralka Irja Jennen. Naslov filma bo "Igor, the Spy".

## Odlični kanadskih radio oddaj

Columbus, Ohio. — Če ima natečaj državne univerze v tem mestu kaj zdrave usodbe o ameriških in kanadskih radio oddajah, potem moramo reči, da so kanadske oddaje odlične, saj so pred kratkim pri ocenjevanju teh programov prisodili sedmim radijskim postajam za njihove programe prve nagrade.

## Črni trapisti

Šest belgijskih trapistov je z letalom odpotovalo v Afriko v Belgijski Kongo. Ustanovili bodo poseben samostan, v katerem bodo živeli samo redovniki-črnci. Apostolski vikar je menil, da bode med črnci lahko dobili veliko redovniških poklicev.

AKO BI KDO HOTEL POSLATI svojem v Jugoslavijo iz Nemčije kakšen kmetijski stroj, orodje, šivalni stroj, šteditnik ali električnem toku v Sloveniji primeren hladilnik, elektromotor, radio in dr. sem pripravljen mu posredovati za točno izvršitev naročila. Za pojasnila pišite:

IVAN SELJAK  
300 Wellesley St.  
East Toronto, Ont.

DIN 1000 za \$2.20  
bankovci

POŠILJANJE DENARJA v stari kraj po dnevnem tečaju  
POŠILJANJE DENARJA v stari kraj brzojavno po službenem tečaju  
PAKETI: zahtevajte naš veliki cenik

POTNE KARTE:  
Ljubljana-Montreal z ladjo od \$200 dalje  
Zagreb-Montreal z letalom od \$351.50 dalje  
Naša organizacija za potovanje Vaših dragih iz kraja je solidna in točna.  
Prevodi, vize, potni listi, notarski posli in drugo

## TRANSMUNDIAL

POTNISKA PISARNA  
258 College St. Toronto, Ont.  
Telefon WA 3-4868

2089 St. Catherine W. Montreal  
Telefon FI 5306

80 John St. So. Hamilton, Ont.  
Telefon JA 8-2869

Caracas — Genova

Dr. Josip Gručen:

# Zgodovina slovenskega naroda

## II. Doba državne absolutizma in centralizacije

Od Ferdinanda II. do Leopolda II. (1619-1792)

### 5. Marija Terezija in njene državne reforme

Na Francoskem je prav takrat prodorilo načelo, da je zemlja glavni vir novih vrednot v narodnem gospodarstvu in je zato njeno obdelovanje treba najbolj pospeševati. Enakih misli je bila cesarica Marija Terezija, ki je proglasila kmečki stan za temelj in največjo oporo države. Seveda je hotela avstrijska vlada s pospeševanjem poljedelstva pred vsem dvigniti davčno moč ljudstva. Kmet naj bi bolje gospodaril in imel več dohodkov zato, da bi mogel večje davke plačati in tako državi na drugi strani povrniti, kar je zanj storila. Pa naj so že bili nameni avstrijskih državnikov taki ali drugačni, gotovo je, da je cesarica sama iz materinske dobrohotnosti bila naklonjena kmečkemu stanu, ki se ji je zdel najbolj stiskan in preziran.

Pouku ljudstva je imela služiti pred vsem najpomembnejša naprava izza časa Marije Terezije, o kateri hočemo pozneje obširneje razpravljati, ustanovitev ljudske šole.

Ce je imela ljudska šola še le v bodočnosti roditi zaježljene sadove, je vendar hotela cesarica že med tedanjim rodom pospeševati umno kmetovanje in je v ta namen ustanovila "kmetijske družbe".

V njih so se zbirali najrazboritejši in najodličnejši možje tedanje dobe. Delokrog je bil kar najbolj obsežen; nobena pravila niso smela omejevati društvenega dela. Geslo je bilo: Popolna svoboda za vsa področja, brez zaukazane metode. Naslov tem organizacijam je bil: "Družba za kmetijstvo in koristne umetnosti" — Prva se je osnovala na Koroškem (1764), kmalu potem sta nastali

enaki družbi na Goriškem (1765) in Stajerskem. V Ljubljani je deželni glavar, grof Henrik Turjaški, 1. 1767. zbral prve člane k posvetovanju.

Vpliv nove družbe se je kmalu pokazal. Trinajst članov je nastopilo s strokovnimi spisi, ki so večidel razpravljali od družbe predložena vprašanja. Najboljši spisi so dobili nagrade (premijske). — Družba je izdajala tudi redna tiskana izvestja (Sammlung nutzlicher Unterrichte der Agriculturngesellschaft in Krain) o svojih delih v raznih poljedelskih strokah. Posamezne razprave so v posebnih odtiskih, deloma tudi v slovenskem jeziku, razširjali med ljudstvo. Na praktično delo naj bi navajale družbene šole. Javna šola za poljedelstvo je bila poveljena vodstvu jezuita Janeza Giela, pa se je vzdržala le do 1. 1780. Za učetnike in rokodelce je imel jezuit Gabrijel Gruber redna predavanja o mehaniki. Učil je tudi risnje, geometrijo, hidravliko (nauk o vodnih močeh) in vzgojil mnogo večjih učencev. L. 1786. je osnovala družba potovalno predilnico.

Delokrog družbe je bil zelo obsežen in dobre volje članom tudi ni manjkalo. Ako se sadovi niso takoj pokazali, je bila temu največ kriva tedanja pomankljiva izobrazba ljudstva, ki je bilo nasproti vsem novotarijam nezaupno. Dvorni sekretar cesarja Jožefa z dne 6. avgusta 1787 je kmetijsko družbo na Kranjskem zatrl, češ, "da stroški niso v nikakem razmerju z uspehi, ki jih je dosegla". Vendar je 1. 1804. vstala k novemu življenju.

Izmed večjih kulturnih del, ki jih je avstrijska vlada pričela v korist poljedelstva, je posebno omenjati osuševanje ljubljanskega barja. Izpodbudo za to veliko delo je dala cesarica že 1. 1762. Vlada je izročila izvršitev jezuitu p. Gabrijelu Gruberju, ki je tedaj učil mehaniko na ljubljanski jezuitski gimnaziji. Imel je nalog napraviti prekop okoli ljubljanskega gradu, da bi se mogla Ljubljani otekati po dveh strugah in bi voda na močvirju hitreje upadala. Gruber je najprej pričel z mostom in 1. 1773. s kopanjem prekopa. V petih letih so stroški narasli na 139.372 goldinarjev, a delo je bilo komaj napol dovršeno.

Prispevke so dali kranjski stanovni, vlada in veledušni baron Žiga Zois. Ko je bil jezuitski red 1. 1773. zatrt, Gruber ni ostal več dolgo v Ljubljani. Šel je na Rusko, kjer se je še chranila mala vejica nekdanj mogočnega reda, in tam postal celo jezuitski general. Njegovo delo na barju je nadaljeval baron Strupi, ki je leta 1780. dovršil nameravani prekop. Imenuje se še danes po svojem prčetniku "Gruberjev kanal". — Enako kakor v Ljubljani je ukazala Marija Terezija izsušiti tudi močvirje pri Akvileji, kjer so dobili 23 km zemlje za poljedelstvo in odpravili nezdrav zrak, ki je mnogokrat povzročil mrzlico.

Kakor je Marija Terezija splošno skrbela za kmetijstvo in obdelovanje zemlje, tako je pospeševala še posebej poedinske stroke narodnega gospodarstva (Dalje prihodnjič)

## Prof. Wm. Kennick priporoča Frank Mervarja

Cleveland, O. — Včasih smo imeli precej ostre politične bitke med Slovenci v Clevelandu. — Imeli smo močne varodne organizacije in skoraj vsak drugi Slovenec je bil kos politikarja, ki je hodil od hiše do hiše nagovarjat ljudi, naj volijo slovenske kandidate. Saj je bilo enkrat menda več kot 500 Slovencev v mestni službi in zanimanje je bilo zelo živo, posebno tekom depresije leta 1932 in pozneje. Rezultat tega živega političnega gibanja je bil, da so Slovenci mnogo pripomogli sedanjemu guberniju Franku J. Lauschetu pri začetku njegove politične kariere.

Kot councilman in predsednik Slovenskega demokrat. kluba v 23. vardi sem se tudi jaz mnogo bavil s politikom. Nekateri Slovenci pogrešajo tiste zanimive čase, ko smo bili tako rekoč res pravi "fantje od fare". Nekateri moji prijatelji, ki se spominjajo onih časov, so mi že večkrat svetovali, naj se zopet na kak način udeležim v politiki. Zaradi tega se drznem spregovoriti nekaj besed glede sedanje politike v našem Cuyahoga okraju. Najprej moram svojim znancem razodeti, kam sem izginil, da me ni bilo zadnja tri leta v Clevelandu, in če sem se kaj bavil s politikom, ko sem bil v državi Illinois.

Ko sem bil profesor ekonomije na univerzi v Bloomington, Ill., sem imel menda zopet smolo, da je bil moj kolega profesor, s katerim sem imel urad, tudi demokrati politik. On je bil kandidat za zvezni kongres in je vodil kampanjo tudi med Slovenci v Jolietu in La Sale, Ill., pri kateri kampanji sem mu tudi jaz malo pomagal. V nekaterih krajih se večkrat zgodijo, da dobi poražen kandidat boljšo službo, kot če bi bil izvoljen. Žal da se ni to nikoli dogajalo med Slovenci v Clevelandu. Ko je bil Wayne Caskey poražen, je takoj dobil veliko službo v Chicagu kot Regional Director of Price Stabilization. Ko sem ga v Chicagu obiskal, je Caskey še meni ponudil važno službo pri zvezni vladi, ki bi mi nesla več kot moja profesorska služba.

Glede moje druge politične aktivnosti v državi Illinois bi omenil le, da sem se nekoliko zanimal in priporočal za senatorja Združenih držav demokrata PAUL H. DOUGLAS-A, ki je

bil moj profesor ekonomije, ko sem študiral na University of Chicago. Paul H. Douglas je na splošno znan ekonom v Ameriki. Pred nekaj leti je bil izvoljen za predsednika Ameriške ekonomske zveze. Paul H. Douglas je odličan član zveznega senata in bi bilo koristno za ameriški narod, če bi imel več takih senatorjev. Slovenci v Illinoisu so lahko ponosni, da imajo priliko voliti in podpirati takega kandidata kakor je on.

Ko sem bil profesor in so v Bloomington, Ill., politiki zvedeli, da sem bil concilman velikega mesta Clevelanda, so me nagovarjali, naj napišem nekaj političnih člankov. Zaradi zaposlenosti s predavanji na univerzi sem ponudbo odklonil; poleg tega sem si pa tudi mislil, da je bolj zanimivo članke pisati za denar za angleške, kajti če človek piše za slovenske liste, je vedno lahko siguren, da bo dobil nazaj kako dobro "klofuto". In te klofute človeka spodbujajo.

No, kar se pa tiče volilne kampanje v Cuyahoga County, vidim, da je sedanji County Auditor JOHN CARNEY demokrati kandidat za ponovno izvolitev. John Carney je zelo vljuden in prijazen človek, ki je vedno na razpolago Slovincem. — Svojim prijateljem in znancem ga priporočam za ponovno izvolitev.

Kakor je volilec že znano, imamo Slovenci tudi svoje tri ali štiri demokratske kandidate za State Representative pri primarnih volitvah. Slovenci lahko volijo vse slovenske kandidate, ker ne bo to prav nič škodovalo nobenemu kandidatu, kajti slovenski kandidati ne delajo konkurence drug drugemu. Med slovenskimi kandidati za State Representative je gotovo najbolj poznan naš marljivi, družabni in pogumni FRANK MERVAR.

V državni postavodaji pride v poštev veliko število predlogov glede davščin in glede graditve cest. Država Ohio je — "Big Business". Državni izdatki za šole, ceste itd. se vrte okoli 100 milijonov. Frank Mervar ima mnogo izkušenj kot dolgoletni trgovec in dobro razume takozvane "business problems". Frank Mervar je že mnogo let v politiki, se je pri kampanjah izkazal zelo pogumen in kot človek, ki ima visoke nazore. V prejšnjih kampanjah je Mervar delal bolj za druge kandidate kot zase, zaradi tega moramo mi Slovenci pokazati, da takega kandidata spoštujemo. Torej se moramo tudi mi vsaj toliko pobrigati, da gremo vsi na primarne volitve v torek, 4. maja, in naredimo križ pred imenom Frank Mervar ter pred imeni drugih slovenskih kandidatov.

— Tobak, bombaž in zemeljski orehi so najvažnejši pridelki Severne Karoline.



### MALI OGLASI

**Hiša naprodaj**  
6 sobna "Colonial" hiša v Grovewood okolici, pihalni plinski furnez, zajtrkovalni kotiček, ognjišče za kurjavo z drvi v sobi. Lastnik prodaja. 1246 E. 172 St. (x)

**Išče stanovanje**  
Zakonski par z dvema otrokoma, 6 in 9 leta stara, nujno potrebuje 4 ali več sob z najemnino do \$70. Imata priporočila. Kličite EN 1-6366. —(74)

**Soba se odda**  
Opremljena spalna soba se odda starejšemu moškemu ali penzionistu. Kuhinjske priviligije. Na 958 E. 70 St. zdolej sadaj. (74)

**Pozor, duhovniki!**  
Ali imate kaj stare obleke, talar itd., mere 38 do 40? Kličite KE 1-4185 po 6. uri in pridem iskat, da bom poslala potrebnemu duhovniku v starem kraju. (72)

**Za hišna popravila**  
Za vsakovrstna karpenterska dela in opravila pri hišah, kakor tudi barvanje, se obrnite na mene. Kličite HE 1-3373. Luka Kuhar, 1249 E. 61 St. —(75)

**Naprodaj**  
Na E. 194. cesti, blizu South Lake Shore Blvd., v fari Holy Cross, lepa 6 sobna enostanovanjska hiša, solnčna soba, kamin (fireplace) na drva, plinska kurjava, zelo prijetno sosestvo. Cena \$17,200. Za podrobnosti vprašajte: **Kovac Realty** 960 E. 185 St. KE 1-5030 (75)

**500 PIŠČET ZASTONJ**  
dokler so v zalogi, z vsakim nakupom!

**SVEŽA JAJCA**  
Vrste A VELIKA, 59c ducat  
Vrste A SREDNJA, 49c ducat  
POČENA jajca, 45c ducat  
6402 SUPERIOR AVE.

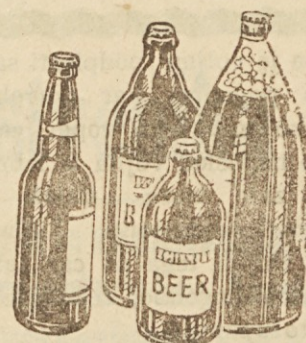
odprto v četrtek, petek, soboto (75)

# FRANK & JOHN CAFE

5301 St. Clair Ave. ENdicott 1-9808

SLOVENSKA GOSTILNA

FRANK ZNIDARŠIČ in JOHN ČOPČIČ, lastnika



Se priporočamo, da nas obiščete. Postreženi boste z dobrim žganjem, vinom in pivom in okusnim prigrizkom. Želimo vesele velikonočne praznike vsem našim obiskovalcem in prijateljem!

# SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno jako okusna jedila po zmernih cenah. Točna postrežba in čistoča v vseh ozirih.



Želimo vsem rojakom vesele velikonočne praznike!  
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE  
VAM ZELIJO

## CARL G. OPASKAR, M.D.

ZDRAVNIK  
740 East 152nd Street  
Office: GL 1-3134 Res.: FA 1-1719

## DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK  
6402 St. Clair Ave. HEnderson 1-4114

## FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK  
Hippodrome Bldg.  
Office: MAin 1-3786 Res.: YE 2-9803

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO  
VSEM ODJEMALCEM, ZNANCEM IN  
PRIJATELJEM!

## JOSEPH TREBEC

SLOVENSKA MESNICA

1423 E. 55th St. HEnderson 1-1559



Posebnost za praznike:  
DOMAČE KLOBASE in PREKAJENO MESO  
vse najboljše kvalitete

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM  
ODJEMALCEM KAKOR TUDI PRIJATELJEM  
IN ZNANCEM

## HOLMES AVE. MARKET

Kakor druga leta, tako imamo tudi letos polno zalogo svežega in prekajenega mesa in vseh vrst grocerije po zmernih cenah! Dovajamo tudi na dom.

Sprejemamo naročila in pošiljamo po pošti tudi izven mesta!

15638 Holmes Ave. Liberty 1-8139

Cleveland 10, Ohio



PLES ZA KRALJICO — Avstralski domačini v spoji domači nošnji so pozdravili svojo kraljico Elizabeto II. v Toowoombi v Queenslandu z izvornimi domačimi plesi.

**ZULICH**  
INSURANCE AGENCY  
FRANCES ZULICH, Agent  
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, automobile in pohištvo  
Ivanhoe 1-4221  
18115 NEFF ROAD

Mi pripravimo ZDRAVILA za Evropo  
**MANDEL DRUG**  
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034  
Cleveland 10, Ohio  
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland

**Angleško Slovenski Slovar**  
(Ružene Škerlj)  
DRUGA IZDAJA  
je končno dospel.  
Dobi se pri **August Kollander**  
6419 St. Clair Ave.  
Cleveland 3, Ohio  
Cena s poštnino je \$5.25  
Tvrdba Kollander ima na zalogi tudi  
**SLOVENSKO ANGLEŠKI SLOVAR**  
(Dr. Kotnika)  
ter dr F. J. Kernovo BERILO  
Naročite se na te knjige, preden zaloga poide!

Emil Ludwig

# NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

## MORJE

Nikdar ni proglasil ne kot cesar ne kot konzul kake vojne za neobhodno s takimi besedami. Vojno s carjem mora prekrovati kot usodo prav zaradi tega, ker ni nobenega razumnega povoda zanjo. V trenutku, ko sta si prvič stisnila roke že tedaj na Memlu, v onem plavajočem šatoru miru je padlo seme te vojne in je nevidno pognalo v intimnem občevanju, ki se je razvilo v prijateljstvo; kesneje je negovalo njegovo rast Talleyrandovo državniško izdajništvo in ko sta se monarha v Erfurtu objela, sta čutila kačo med seboj. Da ni prišlo med njima do svaštva, ni ne slučajnost ne zavedna volja. Bilo je posledica nezaupljivosti, ki je carja prevzela in ga ni več zapustila, dokler se kajpada ni pokazala kot utemeljena.

Dva moža, ki sta si hotela razdeliti Evropo, nista mogla drug drugemu pustiti priznane polovice. In kakor gotovo je bil namen spočetka pošten, tako je bil neizvedljiv. Če dvojboja se je bližal in se ni dal odvrniti. "On je edini, ki še pritiska na vršič moje zgradbe. Moj tekmeč je mlad, njegove moči so od dne do dne večje, moje upadajo." To temno bučeče spoznanje ga nezadržno žene naprej.

Takih usodnih razlogov ni težko nadomestiti s političnimi. Ze prej je cesar prosil carja, naj zapleni vsako nevtrorno ladjo, kakor ravna on sam, in naj s tem "zada Angliji poslednji sunek." Tega car ne more ukreniti, če noče oškodovati svoje morske trgovine; voljan je samo zapleniti vse skrito blago, kakor ga je plenil doslej, kajti kolonialno blago, ki mu ga dovažajo nevtrali, mu je potrebno. Ker torej luknje na vzhodu ne more zamašiti, mora cesar dvakrat bolj stražiti nemške obrežne dežele; zato zasede ustji Vezere in Labe, mesta Hanse in del Hanovra: "Ta nova jamstva zoper Anglijo so potrebna zaradi razmere", pričemer izgine v Napoleonovo malho tudi Oldenburg, ki je s carjem v bližnjem sorodstvu.

To cesarjevo logično ravnanje mora kajpada žaliti carja. Označuje ga kot udarec s pestjo vpricho vse Evrope in kot kršitev tilzitske pogodbe, v kateri mu je bila Oldenburška zajamčena. Njegov protest zoper to žalitev njegove hiše, ki ga v okrožnici sporoči vsem velesilam, je že malodane nekakša vojna napoved in ker v svojem pisanju vprašuje, zakaj sklepati pogodbe, ki jih nihče ne drži, se evropski kabineti posmehujejo zaključku, ki govori o neizpremenjenem zavezništvu s Francijo. Nato dovoli s ukazom v Rusiji prost promet za kolonialno blago, pač pa onemogoči z nesorazmerno carino trgovino z vinom in s svilo, to se pravi, trgovino s francoskimi produkti.

V Peterburgu in Parizu so razgrnjeni zemljevidi. Kje je mogoče zadeti nasprotnika? Car hoče skleniti mir s Turki, cesar pa ščuje Avstrijo, naj se polasti Srbije in naj prodre v Moldavijo in Valahijo, on da bo ostal nevtralen: tako zaposluje carja. Metternich kima, a se ne zgane. Nato Poljaki! Ali ni spojil Galicije z Varšavsko vojvodino? Kdo more biti porok, da ne bo vendarle ustanovil Poljske! Caulaincourt, cesarjev poslanik, ki carja spoštuje in ki hrepeni po miru, ta je porok, da se to ne bo zgodilo. Ce-

zar pa je voljan podpisati samo tajno pogodbo, ker potrebuje Poljsko kot bazo zoper carja, če bo naposled vojna le izbruhnila; zato mora dajati Poljakom neprestano upanje. Prav zaradi tega pa car zahteva javno pogodbo, ki bi jim zatrla to upanje.

Ko je Massena v Spaniji poražen, vstanejo v cesarju novi dvomi. Caulaincourt se vrne in jih skuša okrepiti; opisuje cesarju carjevo miroljubnost, si ga upa skoraj preveč zagovarjati. Cesar ga najprej nahruli, nato mu prisluhne in ga izprašuje tisoč stvari o carju, o dvoru, o pobožnosti, o plemstvu, o kmetu. Nato ga prime za uho, kar pomeni zaupljivost:

"Kajne, da ste zaljubljeni vanj?"

"Zaljubljen sem v mir."

"Jaz tudi. Ampak jaz si ne dam od nikogar predpisovati. Izpraznim naj Dansko! Prihodnjic bom moral Aleksandra prositi za dovoljenje, ali smem imeti v Mainzu parado... Vi ste bedak, jaz pa sem star lisjak in poznam svoje ljudi... Ruskemu kolosu in njegovim hordam moramo preprečiti, da bi še kdaj preplavile južne dežele... Prodrli bom prav na sever in bom obnovil stare evropske meje."

Sami nestvarni razlogi, izgovori in pretveze. Da bi ga posvaril, mu ponovi poslanik carjeve besede: "Okoristil se bom

z njegovimi nauki, to so mojstrski nauki. Vojskovanje bomo prepustili svojemu podnebju. Francozi so manj utrjeni in čudeži se gode samo tam, kjer je navzoč cesar, on pa ne more biti povsod." Cesar hodi med temi besedami razburjen sem ter tja, razgovor se zavleče celure. Ker ne more ničesar ovreči, daje nedoločne odgovore, za katerimi se nejasno premikajo gigantske želje:

"Dobra bitka bo naredila vsem lepim sklepom vašega prijatelja Aleksandra konec... To je zahrbtnen, častihlepen in slaboten človek, v njegovem značaju je nekaj grškega. S to vojno ima neke svoje, skrite namere, on hoče vojno, verjemite mi... Samo avstrijska porokanja je ločila, jezi ga, da nisem vzela njegove sestre." In ko mu poslanik dokaže nasprotno: "Te podrobnosti sem pozabil." — Pozabil? Nova beseda. Čuti se slabega in si prikriva dejstva, ki so mu sicer pomenila življenjske.

Nato pošlje k carju ostrejšega poslanika. In ko mu Peterburg predlaga, da bi zamenjal Varšavo za Oldenburško, pravi ruskemu zastopniku preteče, da ga čuje pol dvorane: "Niti ene poljske vasi!" Ali vse te politične stvari so samo oblike usode. Kako se v teh možganih utrinjajo nešteti načrti, kako to dušo krivencijo želje, rajši pokaže nevarnemu sovražniku, kakršen je Fouche, nego umnemu služabniku, kakoršen je Caulaincourt.

Jakobinskega duhovnika se ne more znebiti. Ko ga je lani radi očitnega izdajstva Angliji odpustil kot policijskega ministra, ga prav tako ni prijel in ne pregnal, kakor ga ni za časa zarote, marveč ga je odlikoval in poklical v senat, le njegovemu dopisu je pristavil kapricio-

zen stavek, ki posveti peklu tega boja med monarhom in ovađuhom do dna: "Čeprav ne dvomim o Vaši vestnosti in zvestobi. Vas moram vendarle trajno nadzirati, kar je zame zelo utrudljivo in kar nikakor ne more biti moja dolžnost."

Toda četudi ga odstavi in četudi da tega ogleduha nadzirati, pogrešati ga ne more, da, pripoveduje mu celo najintimnejše stvari:

"Odkar sem se poročil, misljo po svetu, da lev spi. Saj bodo videli, ali res spi. Potrebujem 800.000 mož in jih imam: vso Evropo bom vlekel za seboj. Evropa ni nič drugega nego staro babše. S svojimi 800.000 možmi lahko storim z njo, kar hočem... Alj mi niste sami rekli, da morate genija priznati, ker mu ni nič nemogoče?" (Dalje prihodnjic)

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

## KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA



Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 59. leto

Premoženje nad \$9,000,000  
Članstvo nad 43,500

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 120.01%

Ce hočete dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji —

Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti

kjer se lahko zavarujete za smrtno, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

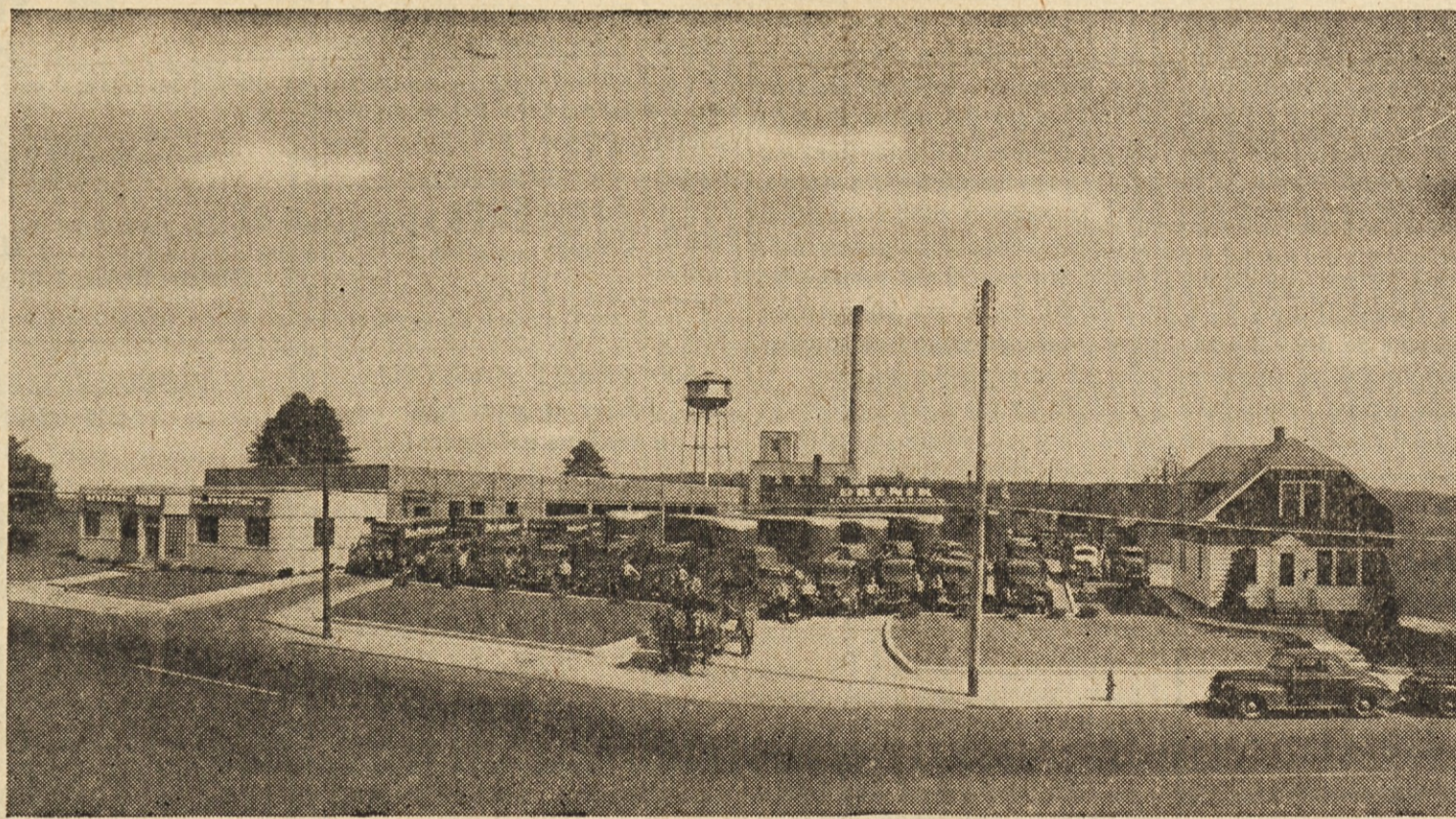
K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Ce še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudil se in pristopi takol.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD  
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.



# DRENİK

## Beverage Distributing, Inc.

23776 Lakeland Blvd. Euclid 23, Ohio

Razvažamo:

Piva:

DUQUESNE  
BUDWEISER  
MICHELOB

Vina:

GIBSON in  
IMPORTIRANA  
SLOVENSKA  
VINA

Hvala Slovenskim domovom, društvom, gostilničarjem, vsem odjemalcem in pivcem za obilna naročila.

Voščimo vam vesele in zadovoljne Velikonočne praznike

Priporočamo se vam za vašo nadaljno naklonjenost, da boste še vedno deležni naše prijazne postrežbe.

Vam hvaležni

JOHN DRENİK, predsednik



VESELE IN ZADOVOLJNE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM, RAZTRESENIM PO SIRMEM SVETU, ŽELIJO:

Štepčevi, Smoličevi, Hauptmanovi, Bilencevi, Domnovi, družina Franc in Pepca Stanonik, Pustotnikov, družina Anton in Ana Nemeč, družina Jože in Pepca Kovač, Ivan Mlečnik, Viktor Kmetič, Matija Grdadolnik, Maks Stanonik in Ferdo Gospodarič

CLEVELAND, OHIO

## Our Wish to You...

May the Blessings of Easter be with you now and throughout the whole year... From:

JOHN PAULICH, JR., Cleveland, IV-1-6300  
STAN MINOTAS, Euclid, RE-1-2671  
MICHAEL STRADIOT, S. E. Cleveland, BR-1-1172  
JOHN SCHRENKEL, Lorain, Ohio, Phone: 76-531  
JERRY KERON, Lorain, Ohio, Phone: 83-426

## PAULICH Specialty Co.

"GIFTS THAT ADVERTISE"

15813 Waterloo Rd.

IV 1-6300

VSEM DELNICARJEM, DRUŠTVENIKOM IN VSEM POSESTNIKOM IZREKA

## DIREKTORIJ IN KLUB DRUŠTEV AMERIŠKO-JUGOSLOVANSKEGA CENTRA

na 20713 Recher Ave.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

## MUSTAR'S CAFE

5379 St. Clair Avenue

Zeli vsem svojim odjemalcem in gostom veselo veliko noč

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM!

## HALIK STUDIO

POROČNE SLIKE - POSAMEZNI PORTRETI  
SKUPINSKE SLIKE - OTROČJE SLIKE

—Delo prvovrstno! - Cene zmerne!—

15615 St. Clair Ave.

LI 1-1080